

"ZARJA"

MESEČNIK ZA SLOVENSKO ŽENSTVO V AMERIKI.

Štev. (No.) 19.

Januar, 1931

Letnik (Volume) 3.

A. Schiffrer:

Novo leto -- nova pot.

REČNO NOVO LETO!

Kako težko smo pričakovali novega dne! — Nekaj ni bilo v redu skozi celo zadnje leto. Čim bolj se je bližalo leto svojemu koncu, tem večje so bile armade brezposelnih in lačnih. Tovarne so zapirale svoja vrata in delo se je našlo s težavo. Tudi poljski pridelki niso šli tako izpod rok kot po navadi. V človeških srcih je vladal nemir — skrb, kaj bo prinesel jutrajšnji dan. Ni čudno, da smo pričakovali prihoda prvega dne z razprostrtimi rokami, z upanjem v srcu in s pozdravom na jeziku: Srečno novo leto! . . .

Še vedno je duh Božiča v zraku. Še vedno sedi božično veselje v srcu in odmevi tega veselja na jeziku. Srečo želimo sebi, srečo drugim in srečo našim narodnim ustanovam.

Ni brez pomena, da cerkev Kristusova obhaja na ta dan spomin Obrezovanja Gospodovega. Vera v samo sebe in zagotovilo njenega ustanovitelja ji dajeta pravico in dolžnost voditi človeški rod k časni in večni sreči. Poleg tega je cerkev živela dosti dolgo na svetu, da ima svoje prepričanje; ona govori na podlagi svojih dolgoletnihkušenj in na podlagi svojega trdnega prepričanja, da so Kristusovi nauki edina resnica, na katero mora staviti človek in človeška družba svoje načrte, če hoče doseči srečo.

Obrezovanje je bil obred, potom katerega se je podvrgel vsak Abrahamov potomec postavi božji in tako stopil v vrste izvoljenega ljudstva na isti način kot se mi uvrstimo med kristjane potom zakramenta sv. krsta. Pokorščino je Bog zahteval od Abrahama, ko je sklenil zvezo z njim in njegovim zarodom. Obrezovanje ni bilo drugega kot obred, potom katerega je novorojenec podvrgel svojo voljo volji božji. Kot nagrado je Bog obljubil Abrahamovemu zarodu deželo Kanaan in končno tudi vodstvo v Kristusovem kraljestvu, ki je imelo obsegati celi svet. "Tako bom pomnožil tvoj rod, da ga bo toliko kot zvezd na nebu," je govoril Bog Abrahamu. Ko je Sara čula te besede, se je menda zasmejala tako na glas, da se je njen smeh čul po celem šotoru. Poslušala je namreč na skrivaj, kaj se pogovarjajo resni možje z Abrahamom. Sara je imela takrat že devet križev na svojem hrbtu in smešne so se ji zdele take besede. Štiri sto let pozneje je

peljal Mozes toliko njenih potomcev v Kanaan, da so posedli celo deželo in zagospodarili v njej. Nedvomno bi imeli danes sinovi Abrahama tudi duševno vodstvo nad celim svetom, da so se povrgli volji Kristusovi.

Tolikega pomena je pokorščina, da človeška družba sploh ne more obstojati brez zakonov. Kjer ni pokorščine, tam ni miru, in kjer ni miru, tam ni govora o blagostanju. Sreče brez blagostanja si ne moremo misliti. Ni čudno, da cerkev, katero je Kristus ustanovil, začena začetek leta s tem, da nam predstavlja vzgled novorojenega Odrešenika, ko prvič stopi v javnost s tem, da se podvrže zakonom izvoljenega ljudstva. Do tridesetega leta zgodovina ne ve povedati o njem nič drugega kot to, da je šel v tempelj in da je bil pokoren svojim roditeljem. Ko je nastopil v javnem življenju, je plačeval davek državi kot vsak drugi državljani. Še celo paganskim oblastim je bil tako poslušen, da se jim je pustil soditi, in smrtno sodbo je prejel brez vsakih pritožb. Vse to je napravil zato, da nam je dal vzgled, po katerem se moramo ravnati mi kristjani, če hočemo doseči časno in večno srečo.

K čemur nas opominja v začetku leta cerkev, isto željo izraža danes vaša Zveza: Kulturno stališče naroda se šteje po stališču, katerega zavzema ženska v njegovi sredi. Naša narodna zavest zahteva, da se naše slovensko ženstvo povzdigne na isto stališče, katero mu gre po božjih pravicah in po zakonih proste Amerike. Le potom ženske se bo povzdignil naš narod v novi domovini. To je cilj, katerega si je zapisala Slovenska Ženska Zveza na svoj prapor ob svojem začetku. S tem geslom mora stopiti v vsako slovensko hišo po vseh državah Unije. Da se doseže ta cilj, je potreba skupnega sodelovanja. To slednje je pa možno le tam, kjer se klanja vsaka članica pravilom in predpisom organizacije.

Znana vam je povest o Ribničanu, ki je vozil zeljate glave po hribu. Ko se je voziček prekucnil, je letela vsaka glava na drugo stran. Žalostno je opazoval, kako so se kotalile glave po griču toliko časa, dokler se niso razbile. "Saj sem vedel, da ima vsaka glava svojo misel," je končno spregovoril pametni Ribničan in sklenil, da po takih potih ne bo nikdar več vozil.

Podobno skušnjo je imela Zveza zadnjega pol leta. Enemu ni bila všeč ena pot, drugemu pa ne druga.

Vsakdo je hotel voziti po svoje. Naj vsakdo izrazi svojo misel! — In izrazil jo je vsakdo po svoje. Jaz mislim takole — jaz pa pravim drugače — tako ne bo šlo — če ne gre po mojem, bomo vse razbili. Ker nismo imeli sami dovolj svojih glav, smo šli na posodo drugam po misli in še celo med ljudi, katerim bi bilo najljubše, da se Zveza takoj danes razbije. Človek bi ne verjel, da je toliko in tako različnih misli med našim narodom, če bi ne videli na lastne oči. Nehote smo prišli do zaključka, da je v organizaciji toliko zakopanih talentov, da bi človek lahko preobrnil svet ž njimi, če bi se jih moglo spraviti skupaj in jih porabljeni v boljše namene. Vzelo nas je celih šest dolgih mesecev, da smo prišli končno do zaključka da voziček še vedno leži v jarku, in glava vsaka tam kamor jo je ravno zaneslo ali naključje, ali pa zloglasno slavna slovenska trma. Tako ne sme več iti nadalje! ...

Vox populi, vox Dei — ljudski glas je božji glas! To pravilo velja v vsaki družbi, kjer se snidejo pametni ljudje z namenom, da dosežejo vsak svoj cilj in obenem dovrše delo, katero so si načrtali. Vsak pameten človek — ponovim še enkrat — pameten človek, ve, da mora v družbi kloniti svojo voljo večini. Da ne upoštevajo naše konvencije tega pravila, bi lahko zborovale leta in leta in kljub temu ne napravile niti enega samega koraka naprej.

Vsak previden gospodar bo koncem leta najprvo pogledal nazaj v pretekle dneve, predno bo začel delati načrte za naprej. Najprvo se mora popraviti, kar se je zagrešilo in učiti se iz pogrškov, katere smo napravili. Previden človek se uči od napak drugih, nespameten od svojih lastnih skušenj! Mi smo se učili iz svojih lastnih skušenj, da organizacija, pri kateri se ne upoštevajo pravila, katera je organizacija napravila sama potom svojega članstva, ne more obstojati dolgo časa; o napredku pa sploh ne more biti nobene-ga govora.

Marie Prislend.

Novoletne misli . . .

OVO LETO pričenjamo. Kaj nam bo prineslo, je naše vprašanje. Ali bo to novo leto prinašalo istih razočaranj, istih neprilik, katerih je bilo v starem letu več kot preveč, Kedo ve? Novo leto pozdravljamo in eden drugemu želimo veselja, sreče in zadovoljnosti. Ko poteče leto, vidimo, da za marsikoga ni bilo tako, kot so mu želeli prijatelji za novoletni pozdrav.

Da ni vse tako kot si želimo, ali kakor nam voščijo prijatelji, je velikokrat krivda nas samih. Zato je pač najboljšje računati z razočaranji in potrpeti.

Kako se že glasi ona slavna novoletna pridiga? Bojim se, da sem večji del pozabil. "Mrzla zima, mrzli mraz, — Mene zebe in tud' vas. — K let' bo pa treba drugač' začeti!" — Da, drugače moramo začeti!

Ustanovo imamo, ravno tako pravila in en skupen namen. Led je prebit. Podlaga je položena in najtežje delo je dovršeno. Edino, kar potrebujemo danes, je to, da vse in vsaka posamezna članica podvrže svojo voljo volji večine članstva Zveze. Le na ta način moremo in smemo pričakovati uspehov.

Velika in lepa dežela leži pred nami; niti Kanaan se ne da primerjati ž njo. Stari Bog še vedno živi in govori še danes vsaki slovenski ženski, naseljenki v Ameriki, kot nekoč Abrahamu in Sari: "Ozri se na nebo in preštej število zvezd, če moreš. — Toliko bo tvojega zaroda. — Jaz sem Gospod, tvoj Bog, ki te je privedel iz mesta Ur v Kaldeji, zato da ti dam to deželo v posest. — Jaz sem vsemogočni Bog: hodi po mojih potih in bodi popoln!"

Stoječ na pragu novega leta, sklenimo, da bomo nastopili novo pot, pot, katero nam je Bog načrtal potom svojih zakonov. Narod se mora ohraniti zdrav, čil in močan! To je prvi pogoj, katerega zahteva vsak zdrav narod od svojih žensk in naš mali slovenski narod ne more pričakovati ničesar manj. Zato zahteva vsak pameten človek od našega ženstva, da bo živelo življenje po božjih zakonih, kakor nam jih je razložil Kristus in jih še danes razlaga na zemlji njegova cerkev. Kot kristjani bomo živeli v ljubezni do Boga in do bližnjega; kot katoličani se bomo držali strogo po zapovedih naše svete katoliške cerkve, in kot članice edine slovenske ženske organizacije v Ameriki, bomo stopali roko v roki po pravilih kot nam jih je načrtala zadnja konvencija Slovenske Ženske Zveze v Sheboygan, Wis. Le na ta način moremo pričakovati, da bo z novim letom prišel nov duh v organizacijo in z novim duhom napočila nova doba slovenskemu ženstvu v Ameriki.

Naj bo za nas posamezne prihodnje leto tako ali tako, za našo organizacijo mora biti dobro. Več uspeha, več napredka in več zadovoljnosti ji želim. Ko poteče to leto, bo Zveza stara pet let; treba bo torej praznovati jubilej. Zato bomo to leto posebno napele naše moči, da pridobimo kolikor mogoče veliko novega članstva. To bo mogoče le, če se naseli zopet popoln mir v naše vrste. Prepričana sem, da se bo.

Od vseh strani in krajev smo dodobra pokritizirale sklepe in ukrepe zadnje konvencije; zato naj bo mir zanaprej. Nobeden inicijativni predlog ni

bil stavljen, da bi se še nadalje debatiralo o njem; zato se naj z vsem preneha in počaka prihodnje konvencije. Kdor potrpi, vse doseže; nestrpnost ne pride nikamor.

S starim letom pomedimo ves nesporazum in začnimo pisati na novo “tablico”. Pišimo pa le o napredku Zveze, o gibanju njenih podružnic, o sesterski ljubezni in vzajemnosti ter o dobrih delih, ki jih naše članstvo vrši potom svojih podružnic. Svetujmo, kako bi naša organizacija boljše napredovala, kako bi se še bolj povzdignila, na kak način bi boljše služila našemu ženstvu, ga izobraževala in vodila po potu morale in kulture. Tako čtivo nam bode v čast in korist. Edino taka vsebina naj polni kolone našega priljubljenega glasila; za kak prepir ali nesporazum naj ne bo prostora v njem.

Ameriške Slovenke smo si ustanovile svojo organizacijo v nadi, da nas združi, da nam pomaga do boljšega umevanja med seboj ter do boljšega stališča med svetom; nismo je pa ustanovile, da se potom nje prerekamo. Kregat smo se ženske znale, ko še ni bilo S.Ž.Z. in se bomo znale, dokler bo ženski rod hodil po svetu.

Za novoletno voščilo priporočam celokupnemu članstvu — strpljivosti. Pravijo, da plitev piskerček naglo zavre. Imejmo potrpljenje in nikar ne

“zavrmo” vsakikrat, počakajmo raje, da slišimo pojasnila od obeh strani. Ko si ustvarimo lastno sodbo, potem povejmo, kaj je prav in kaj ni. Naučimo se misliti same za sebe! Le kadar bomo znale same neodvisno misliti, bomo pravi gospodar svoje organizacije. Dokler dolgo bodo drugi mislili za nas in sodili namesto nas, pa ne bomo.

H koncu pozdravljam tudi odbore vseh podružnic, stare in nove. Delajte složno, vzpodbujajte članstvo ter ščitite in gojite najdražji zaklad vsake organizacije — slogo. Kjer je odbor delaven in složen, tam je napredek, kjer se odbor prepira, je nazadovanje. Ravno to velja za vse gl. uradnice. Vsaka se naj zaveda, da je prisegla spolnovati vse sklepe in ukrepe, katere je skupno s pravili sprejela zadnja konvencija. Če bomo stale skupno kot ena, bo naše delo lahko. Razdvojene bomo padle.

Naj bo v tem novem letu naša vodilna misel — napredek in povzdiga S.Ž.Z. Naj klic: Na plan za S.Ž.Z. zadoni od Atlantika do Pacifika; naj najde vsako slovensko naselbino v Ameriki in odmeva v srcih naših slovenskih žena in deklet, da sledijo temu klicu in se združimo v močno in trdno organizacijo Slovenske Ženske Zveze!

Glavnim uradnicam in celokupnemu članstvu novoletni pozdrav!

B. T.:

Koliko je vredna ženska?

(Konec.)

Popolnoma drugače so uplivala Jezusove besede na ženske. Nele Judinje, temveč tudi paganke, so ponavljale besede učenika iz Nazareta. “Ne greši!” Tako je oslovil Jezus prekušnico. Te besede so imele več pomena za mlado grešnico kot vsa svarjenja in vse grožnje. Pripovedovali so da je Magdalena, prišedša domov isti dan, snela tančico iz sebe in se oblekla v raševino. Zavrgla je dragulje kateri so ji pokrivali vrat; tudi iz rok so izginili prstani in zapestnice. Drzna in zapeljiva Magdalena je nastopila pot pokore in pot uglednega življenja. S solzami je brisala sledove svojega poprejšnjega brezskrbnega življenja. Magdalena je dobila nov vpogled v življenje in z njo so dobile druge ženske, ki so razumele opomin Jezusov: “Pojdi in nikar več ne greši.” Le oni greši ki ima razum in prosto voljo; in razum in prosta volja sta lastnosti duše. Tudi ženska ima dušo! Njena vrednost se ne šteje po lepoti telesa, ne po izurjenosti in spretnosti, ne po načinu kako ji pristoja obleka, temveč edinole po lastnostih njene duše. Ustvarjena je bila po božji podobi z neumejočo dušo ktera nosi v sebi podobo Stvarnika. Kot taka spada

najprvo Bogu. “Iščite najpopreje božjega kraljestva in njegove pravice in vse drugo vam bo navrženo.” Besede Kristusa so bile namenjene vsakemu otroku človeške matere, neoziraje se na spol. Zaradi svojega vzvišenega poklica ima tudi ona dolžnost in pravico povzdigniti se moralno in izpopolnovati svoje duševne lastnosti. Kot posameznici ji pripada ta pravica. Kot član človeške družbe je poklicana vred z možkim predstavljati človeštvo, in s svojimi prirojenimi lastnostmi izboljševati človeško družbo. Obe te pravici in dolžnosti sta tako tesno združeni da ena brez druge ne more obstojati. Le kadar mora ženska vršiti te svoje dolžnosti neovirano, v zasebnem in javnem življenju, te takrat se more reči da je ženska prosta in le takrat uživa pravice ki ji gredo po božjem in po rodnem pravu.

Kristusove besede so bile tisti ključ, ki je odprl vrata v novo življenje ženski; teptani, zaničevani in zaslužnjeni od onega dne ko je prestopila meje raja. Greh jo je zaslužnil. Če je mož mogel delati pokoro za svoj greh, jo je mogla delati ženska za sebe, za moža in za otroke. Pojdi in nikar več ne greši”;

s temi besedami se je poslovil božji Učenik od grešnice. Pobožno in čednostno življenje je edina vaga po kateri Bog meri vrednost ženske. Ne lepota, ne moč, ne pretkanost in izobrazba; edinole duševne čednosti so, ki dajo ženski stalno vrednost.

Kako natančno je zapopadla ženska pomen Kristusovih nauk, nam povedo zgodovinarji, ki opisujejo dogodke iz Kristusovega življenja in cerkve ktero je on ustanovil. Ali si že kedaj opazila, da pri vseh štirih evangelistih, ne opaziš niti ene same ženske ki bi bila na kak način vpletena v zaroto ki je stregla Kristusu po življenju? Medtem ko so ga preganjali pismarji in farizeji in konečno pribili na križ, so ga ženske objokovale in pomilovale; pomagati mu seveda niso mogle ker niso imele moči. Od prve do zadnje strani lahko prelistaš sveto pismo; niti enega samega slučaja ne boš našel kjer bi bila kaka ženska nastopila proti Kristusu. Še celo paganka, Pilatova žena, ki je kot Rimljanka sovražila vse kar je bilo judovskega, je bila zagovornica; lahko rečemo edina obramba, katero je imel Kristus pred sodnim dvorom. Evangelist Sv. Matej pripoveduje, da je poslala na dan obsodbe sla k svojemu možu Pilatu s pismom, na katerem so stale napisane sledeče besede. "Nič ne imej s tem pravičnim, kajti veliko sem trpela danes v sanjah zaradi njega." Na potu na Kalvarijo so ga spremljale in objokovale pobožne žene; celo iz daljne Galileje so prišle da se še enkrat poslove od njega, ki je bil zaščitnik ubogih in zatiranih. Zasmehovanje in sovražni pogledi in zaničljive opazke niso preplašile hrabre Veronike. Prerinila se je skozi druhal in mu s prtom obrisala pot in krvne srage raz obraza. Le en sam mož mu je ostal zvest do smrti in stal ob križu ko je izdihnil svojo dušo, namreč sv. Janez, medtem ko navaja evangelist celo družbo žensk ki niso zapustile Jezusa ob njegovi smrti. Po imenu jih navaja sv. Janez v svojem evangeliju: "Stale so poleg križa Jezusovega, njegova mati Marija, bližnja sorodnica njegove matere Marija Kleofova, Saloma in Marija Magdalena."

Ker je Kristus vedel da se svet bolj ozira na ideale kot ideje, in da besede vlečejo, medtem ko vzgled potegnejo za seboj, je umirajoč na križu podal človeškemu rodu svojo lastno mater kot ideal novega ženstva, prerojenega po njegovih naukih in milostih, ktere je zaslužil potom svojega trpljenja. "Sin glej tvoja mati!" in "žena, glej tvoj sin!" s temi besedami je umirajoči Zveličar izročil človeški družbi ideal, kteremu naj sledi ženstvo v bodočnosti. V njej je zapopadeno vse, kar svet pričakuje od dobre ženske: Ponižnost in deviška čistost, ktero pričakujemo od mladenke; zvestoba in udanost žene, ljubezen, naklonjenost in potrpežljivost matere. Kar je kedaj videl lepega paganski svet, brez poltenosti v ženski, najdemo na Mariji. Materinska sreča in ljubezen

sijeta iz njenega obraza; ljubezen brez sentimentalnosti in poželenja. Sila volje brez ponosa, junaštvo obstoječe v mirnem prenašanju težav in trpljenja, moralna moč in ženska nežnost; vse te vrline povzdignejo Mater Sina božjega nad stvari ki so prišle kedaj iz božjih rok. Zamisli se enkrat v njeno mirno prenašanje trpljenja ko je stala ob križu na kterem je umiral njen Bog in njen Sin, in videla boš junaštvo kteremu svet nima nobene primere.

Apostoli in učenci Gospodovi ki so poznali osebno Preblašeno Devico Marijo, so se učili od nje ljubezni do Boga in do bližnjega, posnemali njene vrline in jo stavili v vzgled devicam, ženam in materam. Mati z detetom v naročju, pokrita po celem životu, obdana s sijajem okolo glave; taka je bila njena prva slika ktero so narisali že prvi kristjani v katakombah. In ko so padli paganski maliki, je stopil poleg Kristusovega kipa tudi kip njegove matere na njihova mesta.

Zdi se mi da svet dandanes, govoreč o ženski, vse preveč povdarja lastnosti ki so pristno lastne njej po njeni naravi: nežnost, lepoto, previdnost, pohlevnost in izurjenost. Vse to je lepo in občudovanja vredno. Sv. Duh kot vidimo iz knjige Pregovorov zahteva od ženske več: "Quis invenerit mulierem fortem" — "Kdo bo našel močno ženo?" — ženo pobožno, ženo s trdnim moškim, srčnim duhom. "Ona je kakor kupcova ladija ki iz daljave prinaša kruha. — Njena cena je ko reči iz daljnega in od zadnjih pokrajin" — "Goljufiva je prijetnost, in prazna je lepota; žena ktera se boji Gospoda, ona bo hvaljena." Sveta Lucija, Sveta Neža, Sveta Agata, Sveta Katarina, Sveta Anastazija, Sveta Felicitas, Sveta Symphorosa; te ženske krase danes naše cerkve in naše oltarje in vsaka izmed njih se odlikuje po hrabrosti in vrlinah duše. Čela poganska zgodovina nima primera materinske ljubezni in udanosti do otroka kot Sv. Monika, ki se ni bala nobenega pota in truda da bi svojega sina pripeljala na pot čednosti in vzglednega življenja. Vse svetnice, mučenice, svete matere, device in udove so se učile modrosti in hrabrosti od Preblašene Device Marije. Vsaka izmed njih je zaslužila svoje odlikovanje vsled svojih duševnih vrlin, vsled hrabrosti v trpljenju in samozatajevanju.

Preblašena Devica Marija je model po kterem Bog, njegova cerkev in vsak pravoveren kristjan sodi vrednost ženske. Čim bližje se je približala po svojih vrlinah temu idealu, tem večja njena vrednost. Kamorkoli se ozre kristjanska žena povsodi stoji pred njo ta ideal. Nobene kristjanske hiše ne dobiš, kjer bi ne zavzemala slika Device in Matere najbolj prikladnega mesta na steni. Njeno ime se ponavlja nad vsa druga imena po vseh krščanskih knjigah in molitvah; njena slava se prepeva v pesmih in povečuje raz vseh prižnic. Oltarji in cerkve so posve-

čeni njej po celem svetu. Praznik za praznikom med letom kliče v spomin njene čednosti in vrline. V par besedah povedano, Madona je neizbrisljivo utisnjena v spomin, v srce in v razum vsake kristjanske mladenke in matere; namenoma zato, da lahko vsaka sama za sebe določi in preceni koliko je vredna ženska.

V koliko se strinjajo civilizirani narodi v sodbi glede vrednosti ženske, nam dokazuje najboljše javno mnenje ameriškega naroda. Naša dežela ni katoliška; v velikih ozirih bi jo človek ne mogel imenovati niti kristjanske. Dne 22. aprila 1930 je bil na slovesen način odkrit spomenik pionirski ženi v Ponca City v državi Oklahoma. Na stotine modelov je bilo na razpolago. Ko se je odprl divji Zapad civilizaciji, je drvelo tja vse od kraja. Vsakovrstno ženske srečamo med to množico. Zgodovina ameriškega naroda jih častno omenja na vsaki strani. Bile so bogate ženske in revne ženske, močne in slabotne, bojevite in plašne, drzne in pohlevne, brezčastne in krepostne. Idealov je bilo dovolj na razpo-

lago. Izbran je bil model katerega je izdelal znani kipar Bryant Baker. Petintrideset črevljev visoka soka predstavlja postavno žensko, katere telo je pokrito s primitivno domačo obleko, kot je bila v rabi pred dobrimi sto leti. Obraz se odlikuje bolj po izrazitosti kot po finih potezah; oči so obrnjene proti nebu. Z desno roko pritiska na prsi knjigo vseh knjig, sv. pismo; na rami ji visi cula s hrano. Desna roka vodi za seboj njenega mladega sina. Ideja, katero je hotel izraziti umetnik je tako jasna da je nikdo ne more izgrešiti. Ženska ki je zavzemala svojo moč iz neba in učila narod in ga navajala potom naukov božjih k krepostnem življenju je prva, ki zasluži spoštovanje naroda! Zopet je Madona, žena in mati, preprosta ženska, katero srečamo dandanes po naših krščanskih hišah; mati ki se mede od rane-ga jutra do poznega večera z otroci, pozabljač sam-na na sebe zato da osreči druge in izboljša človeško družbo. Cena take ženske je neprecenljiva, kakor je neprecenljiva cena njene duše. Duševne vrline so lastnosti ki zaznamujejo ceno in vrednost ženske v človeški družbi.

R. C.:

O zakonu

KAR JE, JE.

ŽIVLJENJU prav pogosto naletimo na ljudi, ki so večni godrnjavci. Nikoli in nič jim ni prav. So sami s seboj nezadovoljni in zato nimajo boljšega opravka, kakor da vse obgodrnjajo. Ne objedajo pa ne samo drugih, tudi sebe, in zlasti svoj poklic. Ah, zakaj sem šofar in ne profesor? Zakaj sem vzela tega Jaka in ne onega Jurija? Zakaj sem služkinja in ne tovarniška delavka? Zakaj sem tukaj, v tem kraju, in ne drugod rojen, v službi itd. Kdor odpre v svoje srce temu škrtu godrnjaču vrata na stežaj, gorje mu. Vsak dan bo bolj nezadovoljen sam s seboj, s službo, z vso okolico, z vsemi ljudmi, ki so mu ali tovariši ali gospodarji. Tako razmišljanje in žalovanje mu pristrže peroti; vsak polet, vsak razmah pri delu in v službi je zanj nemogoč. Življenje ni več življenje — je životarjenje.

Toda o vseh teh primerih ne bom razpravljaj. V naše razmišljanje spadajo tisti zakonci, ki se jim vsiljuje mučna misel: zakaj sem se poročila? Zakaj sem vzel baš to ženo in ne druge? In ker živimo v dobi, v kateri še vedno veje povojni duh, duh razkroja, duh drobljenja, podiranja, je zelo umevno, da se tudi v zakonu čedalje bolj pojavlja vprašanje: Kako bi se dali nezadovoljni zakoni ločiti, raztrgati, uničiti? Kako bi se prišlo celo do razporeke. Ta krik nemirne dobe, razrvanih duš je silen in zato se

vse premalo čuje drugo, veliko bolj važno in edino rešilno vprašanje: Kako graditi? Kako, kar šibkega, opreti; kar ranjenega zavezati; kar zlomljenega, uravnati? Kako torej tudi zakone, ki pogrešajo medsebojnega občestva in so zaradi vzrokov, katere sem prej navajal, v nevarnosti, da se zrušijo, kako te zakone oteti in jih trdno utemeljiti?

Načelo, najmočnejše zdravilno načelo ob takih primerih za življenje je hladno spoznanje in priznanje: Kar je, je! Kar je storjeno, se ne da več napraviti nestorjeno. Gre samo za to, kako po izvršenem dejanju slabo izboljšati, zavoženo spraviti na pravi tir. Če se ti voz prekucne na cesti življenja, ga vendar ne boš pustil v jarku, ampak boš vse poskusil, da ga izvlečeš, dvigneš in voziš naprej. Ta nazor velja predvsem v zakonu. Ako se pojavijo v njem razpoke, je prvo, kar je treba, spoznanje: kar je, je. Za drugo je potrebna močna volja, da hočeta oba zakonska druga za vsako ceno vzdržati, ustvariti pravo občestvo, premagati zlo, ki ju spravlja v nevarnost, za vsako ceno. Naj nam bo jasno, da je pri vsaki združbi nujno potrebno potrpljenje. Ne morejo biti dve služkinji druga poleg druge, ako ne potrpi vsaka nekaj. Ne more biti hlapec pri gospodarju in ne imeti gospodar hlapca, če oba ne potrpi. Tembolj je tega treba v najtesnejši združbi — v zakonu. Če sta dva zakonca še tako ustvarjena drug za drugega, se pojavijo vendarle razlike

v sto in sto drobnih rečeh. Zato je res za lepo sožitje v zakonu vsak dan kaka nevarnost. To se pravi, da naloge lepega zakonskega življenja nobena zakonca ne moreta rešiti enkrat za vselej, marveč jo rešujeta vse življenje. Zato je torej edina varna pot, ki vodi v pravo zakonsko srečo, ali ki sklenjeni zakon sproti ustvarja srečen, ta, da zakonska druga voljo po skupnosti, po lepem občestvu neprestano krepita, moč in zmagovitost te volje vedno večata — in sicer oba, ne samo eden! — da se neprestano uči in obujata pravo ljubezen, da se krepita v rasti za vse dobro, plemenito. Zakon postane na ta način večni ogenj očiščevanja, v katerem zgori vsa žindra osebnih slabosti, sitnosti, sebičnosti, trme, nagajivosti, upornosti in ostane zlato medsebojne čezdalje globlje in bolj poduhovljene ljubezni. Le na ta način postaneta "dva v enem", kakor pravi sveto pismo.

Vse to pa je strašno resno delo. In menda prav zato, ker se premnogi zakonci tega težkega dela boje, se ruši toliko zakonov. In so mnogi, ki tega ne

uvidijo. To pa je prvi pogoj, da spoznajo: samo na ta način je mogoče občestveno življenje v trajni ljubezni. Kdor pa bi v takem primeru iskal pomoči od zunaj — je že zašel. Če mož po krčmah robanti nad ženo, če žena pri tetah in botrah toži moža in jih prosi pomoči — je že vse narobe. Razpoke se ne bodo zacelile, le na novo se odpirajo. Tudi je krivično, če tolažijo ženo ali moža sorodniki s tem, da bo čas vse zdravil. Sam čas ne bo nič zdravil, če ne bosta oba zakonca sodelovala. Iz nič ni nič. Če nič ne seješ, ne boš nič žet, če deset let hodiš gledat njivo. Prav taka nesreča je, če si zakonca vse zlo prikrivata: prikrivata sama pred seboj in pred drugimi, da na videz res vzajemno, v lepi ljubezni živita. Vse to so samo dišeče cunjice na ture, ki se bodo pa kedaj vendarle predrli in bo gnoja le tem več. Veljaj spoznanje: kar je, je! Ne vprašuj več s tistimi neumnimi vzdihljaji: oh, ko bi bil to vzel, ko bi bila tega poročila! Stran! Take misli so satanovi roglji, s katerimi bode v zakonsko edinstvo in srečo. Močna volja za skupnost, velika ljubezen sta kladiva, ki skujeta trdno vez zakona.

Joževa:

Obleka - stori človeka

TEJ naši moderni dobi se zlasti upošteva vitka postava. Ni toraj čuda, da si ženske, katerim je narava podarila širšo obliko kakor bi si jo same želele, večkrat prizadevajo postati tanke in vitke. Poslužujejo se raznih praškov in zdravil, ki veliko ne pomagajo, ampak največkrat pogubonosno vplivajo na zdravje.

Če bi toraj rada shujšala, ni nič boljšega, kot veliko gibanja, ali po domače, dela, ter lahka hrana, kakor sadje, mleko, zelenjava, in veliko vode. Kruh, posebno beli, krompir, mesne ali močnate jedi, so vse jako redilne, zato se naj debela ženska takih jedil vzdrži. Veliko pomagajo k shujšanju vroče kopeli in masiranje.

Obleka za močno žensko naj bo taka, da zmanjša obširnost. Kadar izbira blago, naj ne vzame trde svile (Taffeta) ali žameta. Če je blago rožnato, naj gleda, da bo motiv majhen in brez vsakih kolobarjev. Linije so dobre, če niso preširoke, vendar naj bodo vedno obrnjene podolgota in nikdar počez. Okroglo izrezana obleka poveča obraz in

naredi široka prsa. Zato je za močne ženske najbolj pripraven podolgasti izrezek v obliki črke V.

Čevlje in nogavice naj nosi iste barve kot obleko; to poveča postavu in odvzame širino. Debele noge nikdar ne ubuvaj v jako svetle nogavice, kar jih napravi še debelejše. Nakit naj bo srednje vrste, ne pretežak in tudi ne prefin. Klobuke naj nosi vedno take, ki imajo male kraje, nikdar pa takozvane turbane, ker napravijo obraz preveč okrogel. Vse na njej naj bo preprosto in elegantno. Debela postava si ne more privoščiti raznih granir in nadevkov, kakor to lahko stori njena vitka sestra. Zato naj vedno gleda, da si izbere tak kraj, ki je najbolj pripraven za njo.

Ni treba, da bi se pritoževale nad naravo, ki nas je obdarila preveč dobrohotno. Skušajmo to radodarnost omejiti s pravimi pripomočki ter se nikdar ne pritožujemo, da smo take ali take. Imejmo raje vedno pripravljen odgovor: ravno take kot smo, nam najbolj prija. Sicer pa pravijo poznavalci človeške narave, da so debeli ljudje dobrega srca; in to je tudi nekaj vredno. (Dalje prih.)

NA ZNANJE ODBORNICAM PODRUŽNIC IN ČLANSTVU.

Dne 3. januarja sem bila uradno zaprisežena kot glavna tajnica in urednica, kar mi daje pravico in dolžnost poslovati kot taka s polno močjo.

Obvestite me takoj, ko Vam zmanjka kakoršnih koli uradnih tiskovin, oziroma Vam gredo proti koncu, da Vam nemudoma postrežem z novimi.

Članarino od 1. januarja naprej, naznanila smrti in vsa druga uradna pisma, ki se tičejo glavnega tajništva, kakor tudi spremembe naslovov in gradivo za Zarjo pošiljajte odslej na novi naslov:

MRS. JOSEPHINE RAČIČ, 2054 W. Coulter Street, Chicago, Illinois.

Albina Novak.

Izobraževalnim klubom

V zadnjih dveh člankih sem skušala pojasniti, da je ženska človeško bitje in zato jo lahko vsak človek razume. In kadar jo razume, ji bo skušal ustreči in jo pridobiti za sebe. Če se bodo ravnale naše podružnice po tem pravilu, nikdar ne bo pritožb, da so društvene seje prazne, da se nihče ne zanima zanje in da se jih članice ne udeležujejo.

To pravilo velja za ženske ene vrste. Seveda, kadar se skuša dobiti ženske več vrst skupaj, takrat je treba zapeti drugo pesem, ki bo ugajala vsakomur. Med nami slovenskimi ženskami sta se zadnjih par let ustvarila dva testamenta; ženske, ki so se rodile v starem kraju, se še vedno drže lepega navodila: "Za staro vero, star denar, za to ti bodi vedno mar." In mlajše, ki so se rodile na svobodnih tleh Amerike pod zvezdnato zastavo. Ker zavisi življenje naših društev, jednot in zvez od mladega naraščaja, je seveda naša dolžnost gledati na to, kako bomo pridobile mladino za sebe in kako jo bomo vzdržale zadovoljno pod zastavo naše zveze.

Ali ti je že kedaj padlo v glavo, da tvoja hči, ki se je rodila na drugi zemlji, obiskovala popolnoma druge šole kot si jih ti, se vrtela popolnoma v drugi družbi kot si se ti, ni več tvoja hči, ko je dosegla dobo polnoletnosti. Ona misli drugače, se vede drugače, govori drugače. Šola je napravila svoje delo. — Pod amerikanizacijo razumemo ne le učenje ameriškega jezika, temveč tudi način mišljenja, življenja, obnašanja in navad. Ljubezen do vsega, kar je tuje, se ji je zbijalo leto za letom iz glave, dokler vse to ubijanje ni obrodilo obilnega sadu. Tvoj materni jezik se ji zapleta, tvoje šege in navade se ji zde smešne.

Taka so naša dekleta, naš up in naša nada, katerim naj nekoč prepustimo bandero naše Zveze, da je neso naprej po poti, katero smo jim mi začrtali.

Nihče, upam, ni tako naiven, da bi zahteval od teh mladenk, da bi stopile nazaj za dobo dvajsetih ali tridesetih let, se vživale v naše mišljenje, se ravnale po naše in zavrgle vse, kar jim je šola in družba vbila v glavo. — Amerikanke so in bodo ostale. Če nočemo mi tega spoznati, so naša dekleta izgubljena za nas. Edina rešitev iz te zagate je, da mi stopimo za njimi in se učimo od njih načina ameriškega življenja. Amerika je naš dom in v "Rimu živi po rimsko," pravi stari pregovor. Smešni se bodo zdeli morebiti ti moji nasveti marsikateri slovenski ženi in materi. Da bi se učila na stara leta od svojih otrok? Moj odgovor je kratek na vse take ugovore. Odpri oči in poglej malo naokolo in videla boš sama, da mati, ki ni upoštevala tega dejstva tukaj v Ameriki, je ostala sama in zapuščam na stara leta. Ni bila to samo krivda otrok, tudi sama bo prišla končno do spoznanja, da ni hotela upoštevati življenjskih pogojev svojih lastnih hčera takrat, ko so jo potrebovale najbolj. Ker ona ni hotela stopiti z njim, so one šle svojo pot in ona je ostala sama s svojimi starokrajskimi idejami.

Mati sem in žena sem. Življenje slovenskih žena in mater mi je znano tukaj in tam. Ne bom ga popisovala. Iz priprostega kmečkega naroda je izšla večina našega naroda. Neprekosljiv rod. Cankar jo opiše bolje v par vrsticah, kot bi jaz mogla s celo knjigo. Dobesedno jo on nariše tako-le: "Strma in grapava je pot, težek je voz, na vozu sedijo otroci, jedo in pijo, smejo se in

kriče; mati je vprežena . . . Tam kje pod visokim klancem omahne, omahne in umrje. In še umreti jo je sram; zdi se ji, da je storila krivico tistim, ki so živeli od njenega življenja." — Resnične so te besede in obenem žalostne. Kakor nam je že pri srcu naš mili slovenski jezik, skoro ne morem drugače, kot iz ljubezni do naših deklet želeli, da bi nikdar ne znale, kakšen je v resnici še danes socialni položaj večine slovenskih žena in mater v starem kraju in tudi v marsikateri družini tukaj v Ameriki. Lepa je ponižnost, lepa potrpežljivost, lepo samozatajevanje; sužnost je pa sramotna za vsakogar, ki jo nosi, in se je ne otrese preje ali sleje, samo če se mu nudi priložnost.

Toliko v obrambo naših mladih. V svojo lastno korist bodi omenjeno, da se imamo mi dosti učiti od njih in se lahko naučimo, če bomo upoštevale dejstvo, da je ženska vedno željna učiti se. Daj jim priložnost pokazati, kaj znajo in mi jim pokažimo, kaj bo njim v korist, če se nauče od nas. Naše društvene seje, naše zabave in vsi naši nastopi naj bodo šola, v kateri bomo podučevale ena drugo. Le na ta način se bodo otresli naši mladi čudnih nagovorov o nas, češ, da smo edino le še za starinsko zbirko.

Vsako društvo bo moralo reševati ta problem samo za sebe. V vsakem kraju so razmere različne in povsodi se nudijo različne priložnosti uresničavati vez med mlajšimi in starejšimi. Ne, tudi mi, ki smo zagledale luč sveta v stari domovini, nismo od muh. V površni in hitri Ameriki lahko vsaka mati nauči hčerko ustrojnega dela, kot se je zahtevalo v domovini. Šivanje, čipkarstvo, kuhanje, gospodinjstvo in štedljivost; to so umetnosti, ki se

jih naučimo lahko doma. Potem daj delo mladini pri vseh društvenih odborih in vzbudi v njih čut samozvesti in odgovornosti. Sploh pa imamo glasilo za ta namen, da se pogovorimo med seboj, kako rešiti to vprašanje. Zakaj ne poroča vsaka podružnica o svojem delovanju mesec za mesecem? Zakaj se ne oglase naša dekleta, na katere smo tako ponosni in od katerih pričakujemo tako veliko? Par besedi od katerekoli naše članice bodisi že v angleškem jeziku, ali pa

še boljše, v materinem jeziku, bo dalo ugled ne samo pisatelji, ci vrstic, temveč tudi podružnici, od katere se bo slišal glas.

Za konec naj porabim svoje lastno opazovanje. Nobena stvar ni bolj presenetljiva v Ameriki kot to, da otroci radi zahajajo v šolo. Z besedo in palico so nas poganjali v domovini. Ni čuda! Šola ni pomenila drugega kot pet ali šest ur dolgočasnega presedenja po šolskih klopih, pod nadzorstvom strogih učiteljev. Resnici na ljubo bodi povedano,

da ameriška šola uporablja vsa sredstva, da vodi otroke v šolo in da jih tudi drži v šoli kolikor let mogoče. Če vprašaš otroka samo, zakaj jim je šola bolj po volji kot dom, boš dobila odgovor: Good times! Tudi mi smo bili enkrat v njihovih letih. Tudi nam je bila vedno zabava na misli v onih dneh. Zato bodimo z mladino in nudimo jim, kar želijo. Če ne bodo dobili "good times" med nami pod našim nadzorstvom, bodo šli iskat drugam — med tujce.

Temelji materinega vzgojnega dela

(Ponatis iz knjige "Mati vzgojiteljica". Založila uprava deklinškega lista "Vigred", Ljubljana.

Tretja, predelana izdaja.)

12. Modra uporaba kazni.

(Dalje.)

Če hoče mati zatreti v otroku slaba nagnjenja, mora tudi **rabiti šibo**. Kaznovati pa ne sme v jezi in brezsrčno, ampak vedno le v skrajni sili, resno in s premišljeno strogostjo. Slomšek pravi: "Brezovo olje ozdravi razvade mladih ljudi."

Vobče naj se ravna po načelu: **Vsaka težja kazen je odveč, če se da z lažjo kaznijo doseči isti smoter**. Nasprotno pa moraš ostro kaznovati, če ne zadošča rahla kazen in ti je odpraviti hibo značaja ali odvadi otroka upornosti. Res je: "Lastna škoda ga izuči, komur dopovedati ni," kakor pravi Slomšek; toda bolje je, da mati ne pusti otroka po dolgi poti take izkušnje, ampak ga že vzgojenega postavi v življenje.

Ne kaznuj za vsako malenkost! Bodi potrpežljiva! Često je bolje, da prestopke prezreš, ali s kaznijo vsaj nekoliko počakaš. Izkušena in razumna mati gotovo marsikaj drugače presoja nego otrok.

Mnogo greše matere z napačnim ravnanjem napram otroku še potem, **ko mu je kazen že odmerjena**, in pokvarijo uspeh, ki so ga pravkar dosegle. Otrok je bil kaznovan, zato joka in kriči. Slabotna mati ga teši in miri z raznimi obljubami in darili in ga z ljubovanjem za prestano kazen odškoduje. Bolje je, da sploh ne kaznuje, nego da s takim ravnanjem uničuje otrokovo vero v materino pravičnost. — Nekatero matere pa tudi po kazni ne prenehajo z grajo; vedno zopet pogrevajo prejšnje prestopke. To tudi ne vpliva ugodno. Otrok postane ravnodušen in top. Po kazni torej ne bodi osorna, pa tudi ne preprijazna! Previdno čakaj, da ti pokaže vedenje otrokovo vpliv kazni. Ne zahtevaj vselej, da te otrok prosi odpuščanja, ker to ni nikako zagotovilo,

da se bo poboljšal, temveč ga navaja le k hinavščini in preračunjenosti, da se ti zopet prikupi.

13. Modra uporaba plačila.

Prav tako previdna kot s kaznijo mora biti mati tudi s **plačilom**. Plačilo je izjemno sredstvo, ki naj otroka izpodbuja. Pri manjših otrocih je dobro podpirati voljo s tem sredstvom, ker ne razumejo vzroka svojih dejanj. **Nikdar pa ne obetaj plačila že vnaprej!** Sploh **varčuj z darili**, ker ž njimi vzbujáš v obdarovancu sebičnost, v drugih otrocih pa zavist. Povej otroku nekaj toplih, priznalnih besed, izrazi svojo zadovoljnost, nikdar pa ne bodi prenagla s slavospevi, ker s tem vzbujáš domišljavost. Posebno previdna bodi, če je otrok izvršil kaj posebnega ne toliko z lastnim trudom, ampak le po svoji darovitosti! V takem slučaju bodi bolj hladna in otroka ne občuduj in ne hvali pred drugimi! Precenjevanje samega sebe in prevzetnost bi bili pri otroku neizogibni posledici tvojega ravnanja.

Po večjem naporu dovoli otroku malo **veselje**, izprehod ali igro. Če je napravil kaj zaslužnega, dobrega, ga navajaj, da se bo čutil **zadovoljnega v srcu**. To je naravno in najboljše plačilo za dobro delanie. Vselej pa tudi poudari božje veselje nad lepim dejanjem. Tako pripravljáš v njem tisto veselje, nesebično mišljenje, ki izpodbuja k nadaljnjemu delu in ne čaka šele priznanja ali pohvale.

Kadar hvališ, se oziraj na otrokovo posebnost! Boječega otroka pohvali večkrat, častilakomnega pa le redkokdaj!

Plačilo in kazen sta torej važni vzgojni sredstvi, ki jih ne moreš dovolj upoštevati. Razsodno izbiraj in modro postopaj, da ne bo tvoj trud brezuspešen!

Uradna poročila

IZ URADA DUHOVNEGA NADZORNIKA.

Poročilo duhovnega nadzornika je izostalo zadnji mesec. Napísano in oddano je bilo pravočasno. Kje tiči, ne vem. Sporočeno mi je bilo le toliko, da je bilo poslano v pregled in potrditev prosvetnemu odseku Zveze. Dve odbornici sta menda odločili, da se ne priobči. Kakšna nalezljiva bolezen se je našla na njem, ali ošpice, ali koze, ali pa samo malo naduhe, mi do danes še ni bilo naznájeno. Ker je prosvetni odsek sestavljen iz štirih odbornic, če izvzamemo urednico glasila, je morala glasovati ena polovica za priobčitev in druga polovica proti. Dva glasova proti dvema glasovoma! Zmagala je seveda večina, kot je navada v vsaki družbi, kjer so ljudje — pametni.

Mi se klanjamo ukrepu večine brez vsakega razburjenja, ker vemo dobro, da pri vsaki hiši mora biti kedo gospodar in pri vsaki družbi mora veljati beseda večine, če hočemo, da se ohrani preljubi mir.

Toliko v prijazno pojasnilo vsem onim, ki so pogrešali poročilo duhovnega nadzornika v zadnji številki in so povpraševali po njem!

* * *

Pa naj reče kedo, da nismo kaktoliški in dobro organizirani! Poleg 46 duhovnih vodij se ponasamo z duhovnim nadzornikom in vrhu tega še z odborom, ki se čuti pozvanega, da nadzoruje duhovnega nadzornika. Ko dobimo še duhovnega vodjo in še en odbor, ki bo vodil duhovnega vodjo, bomo imeli organizacijo, ki bo popolna v vsakem oziru.

* * *

Tudi demokratični smo! Iz vsake fige znamo napraviti

stranke. Kakor hitro imamo stranke, so pozabljene pravice in dolžnosti, ravno tako, kaj je prav in kaj ni prav; in seveda tudi, kaj je resnica in kaj ni; gre se nam edino le za stranke in kedo je na—naši strani in kedo ne. Tako tolmačimo mi Slovenci demokracijo, vlado po ljudstvu. In to je bil žalibog vedno naš največji narodni greh . .

* * *

Človek, kolikor ga pozna zgodovina, je bil vedno neozdravljivo veren. Vsi neverni zdravniki, katerih je bilo vedno dovolj na svetu, ga niso mogli ozdraviti te lastnosti, ker je bistvena človeku, ravno tako kot misel ali pa čustvovanje. Komur se Bog sam ni razodel, oni si je sam po svoji skromni zmožnosti ustvarjal božanstva, kakoršna so mu ravno najbolj prijala ali pa napravila na njegovo domišljijo največji vtis.

Izmed vseh božanstev, kar jih je mogla kedaj iznajti človeška domišljija, se nam je včasih zdelala najbolj smešna muha. In vendar govori povestnica, da so v gotovi dobi v južnem delu Egipta častili po božje muho. — Če človek premišljuje človeška dejanja in nehanja, končno pride do zaključka, da ideja ni ravno tako napačna. Ni ga bitja, ki bi se pokorilo bolj človeški volji kot ravno muha. Kadar jo hočeš imeti okoli sebe, bo vedno pri rokah, če se je naveličaš, kratkomalo pihneš, in ni je več.

Približno enake nazore morajo imeti vsi oni, ki mislijo, da je duhovni nadzornik pri Zvezi samo "za cir". Kadar ga ne potrebuješ, ali pa postane nadležen kot podrepna muha, mu kratkomalo vzameš besedo, — samo pihneš in ni ga več . .

Kar in kolikor umazanega perila smo imeli zadnje leto, je šlo večinoma vse skozi žehto. Vse od kraja smo priobčili v Zarji. Zaostalo je le par dopisov, katere smo mi preložili na našo lastno odgovornost na januarjevo številko, ker so prišli prepozno za decembrovo izdajo. Ti so priobčeni v današnji številki. S tem se konča žehta, kritike in debate in naše moči in naša peresa bodo od danes naprej posvečena produktu in izobrazbi.

Konvencija je trajala celih sedem mesecev. To bi imelo biti dovolj za vsakega pametnega človeka, posebno še sedaj, ko vidimo, da smo kljub temu shodu misli ravno na istem mestu kot smo bili pred konvencijo. Čast je rešena: vsak, kdor je hotel, je imel zadnjo besedo in še celo opombo po vrhu! Hvala Bogu! Sedaj je končano.

* * *

Vsaka članica se je lahko prepričala, da je enakopravna pri Zvezi in da je glasilo v resnici govornica članstva. Priobčilo se je vse od kraja, samo da so se slišali glasovi od vseh strani. Le onih člankov se ni priobčilo, ki so bili popreje natisnjeni v kakem drugem časopisu. Ravnali smo se po nasvetu, da "pogreta rihta" nikdar ni dobra za želo-dec. Tega pravila se bomo strogo držali tudi zanaprej. Kar je namenjenega članstvu Zveze, spada v njeno glasilo. Kar ni za v Zarjo, tudi nobenemu drugemu časopisu ni ne v korist in tudi ne v ponos.

Naj omenimo tudi tem potom, da vsi dopisi in članki, ki pridejo v roke nadzornika pozneje kot petindvajseti dan v mesecu, bodo preloženi na prihodnji mesec.

Ni tako hudega vetra, da bi ne prinesel komu kaj dobrega, pravi pregovor. Prerekanje in gostobesedičenje po kolonah Zarje nas je prepričalo, da je med našim ženstvom dosti talentov, ki znajo sukati pero nič manj kot kuhalnico ali pa valjar. Upamo, da se bodo zavedale še z naprej te svoje lepe zmožnosti in nam pošiljale redno mesec za mesecem kak dopis ali pa članek, ki bo res učil in zabaval. — Kritike je bilo dovolj! Sedaj naj se začne resno delo za procvit Zveze.

Da ste mi zdravi!

Rev. Anton Schiffrer.

* * *

IZ URADA GL. PREDSEDNICE.

Mrs. Julija Gottlieb je v Am. Slovincu in v okrožnici na podružnice naznanila, da je preklivala svojo resignacijo; ni pa povedala če je bil njen preklic upoštevan ali ne. Ker me članstvo povprašuje zakaj taka mešanica, naj služi naslednje v pojasnilo:

V zadevi resignacije gl. tajnice in urednice sem se ravnala kakor določajo naša pravila. To priznava tudi Mrs. Gottlieb sama. Zakaj ona ne upošteva mojih obvestil, ne vem.

Pravila Zveze omenjajo samo resignacijo, o kakih preklicih ni ničesar omenjenega v pravilih. Čakale smo tri mesece, da se mogoče Mrs. Gottlieb še premisli in umakne resignacijo. Ker tega ni storila je bilo izvoljena druga na njeno mesto, in potrjena od tričetrtine gl. odbora to je 12 gl. uradnic; proti so glasovale štiri. Glavni odbor ne bi ravnal pravilno, če bi čakal do zadnjega dne, da poišče novo uradnico, ker smo imele celih pet mesecov časa na razpolago. Tudi oseb ki so zmožne voditi take urade ne moremo dobiti zadnji trenotek.

Ko je bila nova uradnica že izvoljena in potrjena, sem prejela preklic od Mrs. Gottlieb in to 17tega novembra prvič, drugič

pa 9tega decembra. Obakrat sem jo obvestila da je prepozna, ter jo vprašala zakaj se ni oglasila popreje. Odgovora na to vprašanje še do danes nimam.

Gl. uradnice, navzoče na seji meseca avgusta, kjer je Mrs. Gottlieb podala resignacijo, smo jo lepo prosile naj ne resignira ampak ostane še z nami do prihodnje konvencije. Ni se ozirala na vsa naša prigovarjanja. — Ker mi je bilo na tem da se jo obdrži, sem naprosila nadzornika glasila č. g. Schiffrerja naj gre osebno do nje in skuša doseči sporazum. Rev. Schiffrer me je v pismu obvestil, da ni dosegel ničesar. Mrs. Gottlieb je rekla, da imajo druge načrte, ter da družinske razmere zahtevajo, da se odpove. O kakih bondih ni bilo nikdar nobenega govorja. Tako poroča Rev. Schiffrer. — V Zarji meseca oktobra ona piše, da ne bo več v uradu po novem letu. — Tako se je tudi sama izrazila, da rajši pusti danes kot jutri. — Nihče ni toraj pričakoval, da se bo premislila in umaknila svojo resignacijo po preteku treh mesecev in pol. Sestra Gottlieb pravi, da se mora upoštevati želje članstva. Seveda! Ravno tako bi se moralo upoštevati sklepe konvencije, kakor tudi volitev na konvenciji, potrjeno od delegatinj, ki so zastopnice **celokupnega** članstva Zveze. Sicer pa naša pravila pravijo, da v zadevi resignacije ima pravico odločevati edino le gl. odbor.

Omenila sem že, da se je dvanajest gl. uradnic izreklo za novo gl. tajnico in urednico. Čeprav so bile obveščene o preklicu resignacije, ni vendar nobena vzela svoje besede nazaj. Kot predsednica, moram v vseh slučajih upoštevati odločbo večine glavnega odbora. Tako sem jo tudi tukaj.

* * *

To je toraj en slučaj resignacije in preklica. Lahko se zgodi da do prihodnje konvencije re-

signira še katera gl. uradnica. Nekaj časa bo njena resignacija pravomočna, medtem ko se gl. odbor trudi in išče njene namestnice. Ko jo najde in potrdi, se bo pa resignacija lepo preklicala če bo tako boljše kazalo. Kedo mislite, da Vam bo še za predsednico, če se bo iz nje in celega odbora na tak način brilo norca? Kadar bo katera izmed gl. uradnic resignirala, jo lepo prosim naj to poprej dobro premisli. Sicer smo ženske; otročje pa vseeno ne smemo biti!

Žal nam je, v resnici žal, da se je Mrs. Gottlieb odpovedala, kar je povzročilo veliko pisave, skrbi, nemira in tudi nekaj stroškov. Zakaj se ni udala našim prošnjam, ko je bil še čas zato, ter umaknila resignacijo predno je bila izvoljena druga? Prepričana sem, da bi takrat gl. odbornice z največjim veseljem njen preklic sprejele, in vse bi šlo po starem tiru naprej. Tako smo pa bile primorane iskati druge.

Na tem mestu se v imenu celoga članstva kakor tudi v imenu vseh gl. odbornic, Mrs. Gottlieb najlepše zahvalim za njen trud in delo ki ga je Zvezi žrtvovala. Upam, da ostane v prijateljskem stiku z nami še z naprej, ter nam s svojimi nasveti pomaga voditi našo organizacijo tudi z naprej po potu napredka in uspehov.

Novi gl. tajnici in urednici, katere ime in naslov je Mrs. Josephine Račič, 2054 W. Coulter St., Chicago, Ill., želim v imenu gl. odbora in članstva veliko uspeha v novem delokrogu. Upam, da bo poslovala točno in da bodo prenehale pritožbe katere so mi dohajale od uradnic podružnic, kakor tudi od posameznih članic.

Vsem gl. odbornicam, nadzorniku glasila, ustanoviteljcam, uradnicam podružnic in celokupnemu članstvu naše organizacije, želim veselo, zadovoljno in uspešno Novo leto. Bog Vas živi!

Marie Priland, predsednica.

ZAHVALA.

Ker sem letošnje praznike prejela nenavadno veliko število (148) božičnih in novoletnih kartic, in ker mi je nemogoče se vsaki in vsakemu posamezno zahvaliti, zato naj služi ta javna zahvala.

Iz srca sem vesela teh voščil ker so mi priča, da se me moje prijateljice in znanci še vedno spominjajo. Ravno tako hvala za častitke poslane ob štiriletnici Zveze. Vse kartice so mi ljube in drage; zato lepa hvala za Vašo pozornost in ljubeznivost.

Marie Prisland.

IZ URADA GLAVNE TAJNICE

Cenjenim odbornicam krajevnih podružnic in celemu cenjenemu članstvu Slov. Ženske Zveze.

Ljubljene sestre:

Dovolite mi, da Vam vsem skupaj najprej voščim prav srečno in blagoslovljeno novo leto 1931.

V posebnem pismu sem se že zahvalila naši glavni predsednici Mrs. Prisland in ostalim glavnim odbornicam za izredno zaupanje, ki so mi ga izkazale s tem, da so me imenovala in odobrila kot novo glavno tajnico S.Ž.Z. ter urednico in upravnico Zarje. Na tem mestu se zahvaljujem tudi celemu ostalemu članstvu, ki je po svojih glavnih odbornicah zastopano.

Prav dobro vem, da me kot glavno tajnico in urednico čaka neizmerno težko in odgovorno delo, pa vseeno zrem z vedrim očesom v bodočnost, ker zaupam na ljubeznivo sodelovanje od strani vsake posamezne glavne in krajevne odbornice, kakor tudi vsake posamezne ostale članice. Sama sem neznanca in brez moči, s pomočjo požrtvovalnega in razumljivega članstva si pa upam storiti mnogo dobrega in koristnega za našo dično Slovensko Žensko Zvezo. Svojega odgovornega mesta nisem sprejela, da bi osebno pomenila nekaj,

temveč da bi v soglasju z našimi pravili in v soglasju z našo glavno predsednico in ostalimi glavnimi odbornicami, kakor tudi častitim gospodom duhovnim nadzornikom, služila celemu cenjenemu članstvu S.Ž.Z. Od prvega pa do zadnjega dneva te nove službe bom vedno z veseljem na razpolago vsem milim sosestram za vsako, naj bo še tako malo, ali pa še tako veliko zadevo, ki spada v moje področje.

Kot urednica prosim odbornice in druge članice, da me točno obveščajo o vsem, kar se v njihovih podružnicah zgodi važnega in bi bilo lahko v spodbudo ostalemu članstvu. Zelo hvaležna bom vsem, ako me pravočasno opozarjate na razne slovesne dneve v privatnem življenju posameznih članic, posebno takih, ki so delavne za Zvezo; v mislih imam poroke, razne petindvajsetletnice, petdesetletnice in podobno. Samo ob sebi je umevno, da velja isto tudi glede posameznih krajevnih duhovnih vodij. Zanimalo nas bo tudi, kako članice ali njihove družine napredujejo v višji izobrazbi; zato nas obvestite, kadar katero tako dekle ali fant absolvira “high school”, “college”, ali doseže kako važno mesto v javnem življenju. Osebno sem tudi za to, da bi priobčevale v Zarji slike vseh takih oseb, če bo mogoče najti pot, kako naj bi se krili stroški. Nadalje me tudi obvestite, kadar vidite, da živi katera sestra v izredni bedi, ali jo je zadela nesreča, kar pa upam in želim, se v novem letu ne bo nobeni pripetilo.

Dopisujte brez strahu in obotavljanja. Vsak košček papirja, vsak svinčnik je dober. Tudi naj nobene ne skrbi zavest, da morada ne zna slovnice in pravopisja. Kar bo namenjeno za javnost, bo prišlo v javnost v dostojni obliki; za to bomo že tukaj poskrbeli. Isto velja o prispevkih v angleščini. Moja prva skrb bo, da nare-

dimo Zarjo tako zanimivo in tako popolno, kakor bi morala biti za naše razmere. Da bom mogla to tem prej in tem bolje storiti, prav lepo prosim vse članice in odbornice, rojene na Slovenskem ali rojene v Ameriki, da pridno pišejo in poročajo, bodisi v slovenskem, bodisi v angleškem jeziku.

Vse mile sestre v Slovenski Ženski Zvezi iskreno pozdravlja
Josephine Račič,
gl. tajnica in urednica.

Dopisi

PODRUŽNICA ŠT. 5, INDIANA-POLIS, IND.

Vse cenjene članice naše podružnice uljudno opozarjam na sejo, ki se bo vršila 19. januarja. Volilo se bo tajnico. Jaz se Vam prav lepo zahvaljujem za naklonjenost, ker ste me zopet izvolile, toda nemorem sprejeti.

Še enkrat prosim, da se oglasi vsaka, ki še nima izkaznice, da ne bo sitnosti v slučaju smrti.

Vsem članicam želim srečno novo leto in mnogo uspeha, Vam udana,

Mary Hribernik, tajnica.

* * *

NEKOLIKO POROČILA OD PODR. ŠT. 7, FOREST CITY, PA.

Ker sem čitala v zadnji številki Zarje poročila raznih podružnic in posameznih članic, ki so povedale svoje najboljše mnenje, se oglašim tudi jaz.

Najprvo voščim vsem članicam S.Ž.Z. srečno in veselo novo leto. Tudi jaz zapišem — “Mir nam bodi”, kakor je zapisala naša urednica v svojem zadnjem članku. Vsaka naša članica bi morala prebrati ta članek večkrat, ne samo enkrat.

Vsa poročila podružnic so pisana pametno in koristno; najbolj se pa strinjam s podružnico št. 25, Cleveland, Ohio. Skoro 400 članic imajo, pa so vse složne in zadovoljne z vsem in tako tudi drugim želijo.

Sedaj pa naj omenim tudi od naše podružnice. Članic nimamo veliko, kar so krive slabe delavske razmere. Kar nas je, pa držimo skupaj in spolnujemo pravila odobrena na zadnji konvenciji. Na glavni seji so bile ponovno izvoljene vse stare uradnice.

Mnogo se čita, da nekaterim ni po volji to ali ono. Nikar to! Pozabite vse to, dokler gre vse poštenim potom. Bolje bo, da gremo na agitacijo in vsaka naj pridobi vsaj eno novo članico, potem bodo lepe številke ob koncu leta.

Naj še to omenim, da je dne 15. novembra imela zlato poroko naša članica

Josephine Bocencly. Ne bom opisovala vsega, kajti bilo je že drugje opisano. Omenim naj samo to, da je srečne stariše spremilo pred oltar šest sinov in dve hčeri in med sveto mašo so vsi prejeli sve to obhajilo. Svatovščina se je vršila v dvorani Mr. Muhiča. Vse je bilo v najlepšem redu in veselje se je čitalo iz vseh obrazov. Povabljeni so bili tudi od drugod, med temi naša priljubljena glavna predsednica Mrs. Prislant, toda odpisala je, da ji ni mogoče se udeležiti. Poslala je pa lepo darilo, katero je našo nevesto močno razveselilo. Članice naše podružnice smo ji tudi darovale zlat za deset dolarjev. Želimo ji, da še mnogo let ostane med nami.

Pozdrav vsem članicam.

Mrs. Gačnik.

* * *

PODRUŽNICA ŠT. 12, MILWAUKEE, WIS.

Drage sestre: Naznanim vam, da smo sklenile na zadnji seji, da se bodo od sedaj naprej vršile redne, mesečne seje vsaki ponedeljek v mesecu, v navadnem prostoru, v cerkveni dvorani na So. 9th Street.

Ne pozabite torej: Prvi ponedeljek v mesecu. Udeležujte se polnoštevilno. Na svidenje na prihodnji seji.

Srečno in zadovoljno novo leto želimo vsem

Margaret Ritonja, tajnica.

* * *

PODRUŽNICA ŠT. 6, BARBERTON, OHIO.

Zopet smo zaključile eno leto s pričakovanjem, da nam 1931 prinese boljše čase. Tako tudi upamo, da bomo v tekočem letu bolje napredovale na članstvu, kakor v zadnjem.

Minula je glavna letna seja. Izvolile smo novi odbor in sicer: Predsednica Alojzija Župc; podpredsednica Mary Spetich; tajnica Frances Ošaben, P. O. Box 405; blagajničarka Mary Mekina; zapisnikarica Jennie Okolish.

Da boste članice znale se ravnati! Sedanja tajnica je Mrs. Frances Ošaben. Vsa pisma tikajoča se podružnice, naslovite na gori omenjeni naslov. Njen dom je pa na 1065 North Court.

Na seji meseca oktobra je sestra Jennie Okolish sprožila idejo za pomoč revnim družinam v Barbertonu. Ker so članice odobrile in se tudi odzvale, so okoli dobrih ljudi dobile pomoč v denarju in v blagu. Te velikodušne in marljive članice so sledeče sestre: Jennie Okolish, Frances Žagar, Mary Repar, Jennie Skerl, Frances Prostovich in Mary Sigmond. Naj izrečem v imenu podružnice najpristnejšo zahvalo, čast in priznanje vsem, posebno pa Mrs. Sigmond, ker žena je stara že 60 let in je še vedno pripravljena kaj dobrega storiti. Lepa hvala tudi vsem darovalcem. Vsega skupaj se je nabralo \$82.00 in nekaj v blagu, kar se je razdelilo po najboljši previdnosti.

Najlenšo zahvalo izrekam tudi jaz podružnici za darilo \$5.00, katerega sem

dobila ob času rojstva mojega sinčka. Enako se zahvalim posameznim članicam za obisk in darila. Pri tem omenim, da pri naši podružnici dobi vsaka članica dar \$5.00 ob času poroda.

Sedaj pa želim vsem novim uradnicam obilo sreče, zadovoljnosti in napredka, da bi podružnica rastle od dne do dne. Vas članice pa prosim, udeležujte se seji, ker so važne za vsako članico. Slišale ste predsednico, ko se je izrazila, da prevzame urad le, ako nas bo vsako sejo toliko navzočih, kot nas je bilo na letni seji. Vidite, ako so seje slabo obiskane, tudi uradnice nimajo veselja do dela.

Prosim Vas tudi, da kolikor mogoče redno plačujete assesment. Ako katera ne more plačati, naj se zglaš pri predsednici ali tajnici in vse bo dobro; počakalo se bo v teh slabih časih. Nikar pa ne čakajte, da bi potem, ko se nabere dolg, se izgovarjale, da nočete biti članice. To ni prav, kajti s tem škodujete društveni blagajni.

Srečno novo leto in sesterski pozdrav vsem članicam S.Ž.Z.

Frances Smrdel.

* * *

PODRUŽNICA ŠT. 9, DETROIT, MICH.

Dne 21. decembra se je vršila glavna letna seja. Ta seja je bila pomenljiva radi volitev novega odbora za leto 1931 in članice so se udeležile v lepem številu. Volitve so bile tajne; mirno in hitro smo prišle do sledečega zaključka: Predsednica Mrs. Anna Gorshe; podpredsednica Mrs. Mary Majerle; tajnica Mrs. Theresa Caizer; zapisnikarica Mrs. Katarina Kocjan; blagajničarka Mrs. Anna Misić; nadzornice: Mrs. Anna Klobučar, Mrs. Anna Bahor in Mrs. Anna Potočnik. Za krajevnega duhovnega vodjo smo izbrale Rev. B. Winklerja.

Upamo, da novi odbor ne bo nič zaoztajal za prejšnjim, posebno, ako bodo marljive naše Ančke, ki so v novem odboru v premoči.

Po končani mirni seji smo članice ostale v cerkveni dvorani in se prijazno zabavale in okrepčavale s močno, lepo dišečo kavo in prigrizkom. Tako okrepčane smo počakale na Slovenski Radio program iz Clevelanda in ob tej priliki smo pridno kupovale tikete v ta namen. S tem smo pokazale, da nam je ljuba slovenska pesem in mila slovenska godba. Le prehitro je potekel čas. Škoda, da je bila to adventna nedelja, da nismo smele se zavrteti; bomo pa to nadomestile ob drugi priliki, ker leto 1931 bo tudi imelo 365 dni.

Vsem članicam S.Ž.Z. želim srečno novo leto 1931.

Theresa Caizer, tajnica.

* * *

PODRUŽNICA ŠT. 18, S. Ž. Z., COLLINWOOD, OHIO.

Resolucija, katera je bila podpirana in podpisana na zadnji novembski seji, 1930. Ker se vse v navskriž piše in debatira glede spremembe imena Slovenske Ženske Zveze v Slovensko Žensko Kato-

liško Zvezo, naše vprašanje je kje ste bile članice glavne odbornice in delegatije ob času konvencije, kaj ste delale štiri dni za spremembe pri Slovenski Ženski Zvezi. Po konvenci bi se lahko napravila en dan, pa s tem ni rečeno da bi bilo potrebno spremembe delati. En dan smo rekli naj bo dva dni kar navsak način zadostuje. Torej konvencija je za nami, pustimo jo na strani. Resolucija se glasi, naj ostane staro ime S.Ž.Z. in to zato ker ne vidimo nobenega vzroka zakaj bi naša Zveza pod tem imenom ne napredovala. Zakaj je pa zadnja tri leta tako lepo šla naprej? Torej nimamo nobenega vzroka zahtevati spremembe imena v katoliško. Članice, ki so katoliške, ostanejo katoličanke, če ima Zveza ime katoliško ali pa ne.

Naj vsaka članica Slovenske Ženske Zveze pregleda vse svoje delovanje napram Bogu in svojemu bližnjemu, potem pa naj sodi vsaka, ali je vredna biti za katoličanko imenovana. Naj tudi vsaka ve, da ljudi se da slepiti z enim ali drugim vzrokom. Ali Bog Gospodar našega življenja, Njemu je vse znano ali smo prave katoličanke ali ne. Kaj pomaga spadati h katoliški Zvezi, če pa ni mišljenja in dejanja katoliško. Torej skrbimo najpoprej, da bomo pri Bogu zapisane kot dobre, vestne katoličanke. Naj organizacija že nosi ime katoliško ali ne, vsaka članica je dolžna biti prava katoličanka. Prosim vas članice spadajoče k S.Ž.Z., da skrbno prečitajte to našo resolucijo ker je to samo v korist nam vsem. Čemu novih stroškov? Ali naj naše nove regalije proč vržemo? Nekatere podružnice imajo nove zastave, kar je stalo veliko truda in denarja. Ali naj se vse to proč vrže? Nikakor ne! S tem bi samo pokazale, da ne znamo pravilno gospodariti. Kar se pa tiče glavnega vodje od strani naših podružnic, se zahteva, da bi imele enega glavnega vodjo. Naše vprašanje je kaj bi bile na boljšem? Ali ne spada vsaka podružnica v svojo faro in vsaka fara ima svojega duhovnika, katerega naloga je, da skrbi za svoje farane.

Mi odločno protestiramo proti vsaki spremembi pri S.Ž.Z.

Mrs. J. Welikanjc, predsednica.

Mrs. Angela Jaklic, tajnica.

Mrs. Angela Markič, zapisnikarica.

* * *

PODRUŽNICA ŠT. 18, CLEVELAND, OHIO.

Minula je glavna letna seja. Članice se se v lepem številu udeležile in s tem pokazale, da sodelujejo z odborom za uspeh in napredek podružnice. Izid volitev odbora za leto 1931 je sledeči: Predsednica Jennie Welikanjc; podpredsednica Anna Somrak; tajnica in blagajničarka Angela Jaklic, 15002 Upton Ave.; zapisnikarica Angela Markič; nadzornice: Rose Mesec, Angela Markič in Rose Bostjančič. Seje se bodo vršile vsako 3. sredo v mesecu in sicer v čitalniških prostorih v S. D. D. na Waterloo Road.

Ob tej priliki se moram lepo zahvaliti

našim članicam, ker so mi podarile \$5.90 kot plačo za leto 1930. Zadnje dve leti sem delala brezplačno, ker je naša blagajna zelo mala in jo nismo hotele izkoriščati. Sedaj sem mislila, da bi še katera druga delala par let brezplačno, članice so pa drugače določile in mi dale plačo, druge uradnice naše podružnice bodo pa še znanprej delale brezplačno.

Prosim vse tiste članice, ki rade zao-stajate na asesmentu, da bi se vsaki me-sec domislile, da ste tudi članice SZZ. in poravnale vsaj do 22. dne vsakega mese-ca. Za slučaj, da nemorete priti na sejo, prinesite meni na dom; moj naslov je v vsaki Zarji.

Staro leto je minulo in delamo si ob-ljube. Jaz Vas prosim, da vsaka naredi obljubo, da bo vsaj eno članico pridobila v tem letu. Geslo naše naj bo: Ne odne-hati, dokler se naše število ne podvoji.

Veselo in srečno novo leto vsem čla-nicam SZZ. in čitateljem Zarje, posebno pa članicam podružnice št. 18.

Angela Jaklič, tajnica in blagajnica.

* * *

PODRUŽNICA ŠT. 20, JOLIET, ILL.

Vsem članicam, ki niso bile navzoče na minuli letni seji se naznanja, da so bile izvoljene sledeče uradnice za leto 1931: Duhovni vodja Rev. John Plevnik; pred-sednica Agnes Skedel; podpredsednica Anna Mahkovec; tajnica Anna Pluth; zapisničarka Josephine Erjavec; nadzorni-ce: Anna Jerisha, Catherine Kuzma in Mary M. Terlep; rediteljica Mary Kun-stek.

Vse članice ste uljudno vabljeni na se-jo dne 18. januarja ker bo umeščenje no-vih uradnic, po seji pa prigrizek (Lunch) zakar bo preskrbel odbor.

Sesterski pozdrav.

Anna Pluth, tajnica.

* * *

PODRUŽNICA ŠT. 25. S. Ž. Z., CLEVELAND, OHIO.

Minilo je staro leto in nastopilo je no-vo. Veliko izpremenb je marsikdo doži-vel v preteklem letu. Naša podružnica je izgubila to leto štiri dobre članice kate-rih imena so: Anna Požun, Mary Prija-tel, Mary Ebezuraj in pa pred krat-kim umrla Johana Milavec. Za vsemi smo opravile kakor predpisujejo pravila. Hva-le vredno tudi je ker so se članice za vsake v lepem številu udeležile pogreba. Naj bo ohranjen našim umrlim sosestram blag spomin!

Letna seja je bila 8. dec. Udeležba je bila nepričakovano velika, kar je dokaz, da se članice zanimajo za napredek po-družnice. Novih smo sprejele kakih 15, ki so z veseljem obljubile delovati za S. Ž. Z. Sklenilo se je, da si to leto naba-vimo zastavo in sicer z željo, da bi bila naša zastava prva blagoslovljena v novi cerkvi sv. Vida.

Izvolil se je odbor, ki je sledeč za pri-hodnje leto: Preds. Frances Ponikvar, podpreds. Rose Konečnik, taj. Mary O-toničar, blag. Dorthy Strniša, zapis. Mimi

Augustin. Nadzornice: Julija Brezovar, Albina Novak in Cecilija Skrbec.

Izobraževalni odsek se pripravlja, da vprizori zelo komično igro, da kdor jo bo videl se bo moral od srca nasmejati. Igra in potem ples bo dne 1. febr. ob osmi uri zvečer. Vabljeni ste vse članice in istotako tudi od drugih bližnjih po-družnic sosestre. Pridite, nobeni ne bo žal, ker slišalo se bo tudi lepo petje. Končno želimo, da bi bilo novo leto mir-no in prospevajoče za Slovensko Žensko Zvezo.

Pozdrav vsem članicam SZZ.

Frances Ponikvar, predsednica.

* * *

PODRUŽNICA ŠT. 26, PITTS- BURGH, PA.

Naša letna seja, ki se je vršila 11. de-cembra 1930, je bila zelo dobro obiskana. Članice so prav živahno razmotrivale o raznih predlogih v korist S.Ž.Z., kar je dokaz, da se članice zavedajo svojih dolž-nosti. Izvolil se je novi odbor za leto 1931 in sicer: Predsednica Agnes Gorišek, 5336 Buttler Str.; podpredsednica Fran-ces Sumič, 222 — 57th St.; tajnica Mary Besal, 5337 Dresden Way; blagajnica Barbara Gasper, 5119 Buttler St.; zapis-nikarica Rose Balkovec, 216 — 57th St.; nadzornice: Katarina Rogina, Mary Ba-horič in Johanna Sumič; svetovalka Ka-tarina Bubaš.

Druga točka je bila predlagana za na-šo glavno tajnico Julijo Gottlieb. Vse članice so enoglasno izrazile željo, da ona ostane še znanprej v svojem uradu.

Ker sem ravno pri pisanju, se prav le-po zahvalim vsem tistim, ki so sodelovale pri veselici in igri, ki se je vršila 27. no-vembra. Sestre, lahko smo ponosne na ta-ko lepi uspeh, kar nismo pričakovale v taki zimi.

Obenem naznanjam članicam SZZ. št. 26, da se bodo mesečne seje še znanprej vršile vsaki 2. četrtek v mesecu, v istih prostorih, kakor do sedaj.

Sosesterske pozdrave vsem članicam.

Mary Besal, tajnica.

* * *

KAKO SE IMAMO PRI PODRUŽNI- CI ŠT. 28, V CALUMET, MICH.

Že dolgo časa se nismo nič oglasile, zato sem se namenila, da hočem jaz na-pisati nekoliko vrstic za zadnjo številko Zarje v tem letu.

Na zadnji redni mesečni seji, ki se je vršila prvo sredo v mesecu decembru smo imele tudi glavno zborovanje in vo-litev uradnic. V odbor so bile izvoljene sledeče: Predsednica Mrs. Mary Kocjan; podpredsednica in zapisničarka Mrs. J. Puhek; tajnica Mrs. Ana Štamfel in bla-gainičarka Mrs. Mary Chesarek.

Nadalje smo sklenile, da se bo v na-prej vršila redna mesečna seja vsaki pr-vi četrtek v mesecu ob pol-osmi uri zve-čer, mesto vsako prvo sredo kakor dose-daj. To pa iz gotovih vzrokov, da se da priti nekaterim na sejo, katerim ni bilo mogoče to storiti ob sredah.

V nedeljo, 30. nov. smo priredile velik "card party" v dvorani naše slovenske cerkve. Party je bil dobro obiskan in na-redile smo zopet nekaj za našo blagajno ker je bila ista že skoraj izčrpana. Me namreč nimamo nobene druge naklade za društvene stroške, stroškov je pa, ka-kor znano, vedno dovolj.

Že dalje časa zasledujem v Zarji ne-umestno polemiko glede premembe Zve-zinega imena. Ne gre mi v glavo, zakaj bi se begalo članice toliko glede imena. Zadeva je bila pred konvencijo in ako so društva želela spremembo, naj bi bila to naročila svojim delegatinkam in stvar bi bila rešena. Ako je konvencija zavrgla predlog za premembo, je toraj jasno, da so članice zadovoljne z sedanjim imenom, zakaj bi potem zopet to pogrevale.

Slovenska Ženska Zveza je lepo ime; kakšen vzrok imamo, da bi ga preminja-le? Ali smo za to, ker nimamo pridevka "katoliška" manj verne? Ali bi bile bolj katoliške z njim? Ime je brez pomena, ako je naše srce hladno do verskih dolž-nosti in naobratno. Ime samo še ni nare-dilo dobre katoličanke. Verskega značaja članic ne bomo premenile z imenom, če-mu toraj toliko razburjenja radi tega.

Tudi prerekanje, kam hočemo naložiti Zveziño imovino, se mi zdi pretirano. Dandanes vsakdo ve, da pri 6% obresti ne moremo pričakovati absolutne varno-sti. Dobri bondi nosijo okrog 4 do 4½% obresti in to so državni, okrajni, šolski in municipalni bondi, za katerimi stoji cela država ali okraj z vso svojo davčno moč-jo. Razumljivo je, da je obveznica, za katero jamči cel okraj ali mesto, bolj var-na, kot pa zemljiška vknjižba za katere stoji samo dotično zemljišče. So seveda izjeme, toda o tem se je treba poučiti ko se kupuje obveznice. Toraj "safety first" ker ako nam propade samo eno posojilo, bomo zgubile več kot nam morejo nado-mestiti vse visoke obresti.

Mary Chesarek.

* * *

PODRUŽNICA ŠT. 31, GILBERT, MINN.

Tudi naj jaz povem moje mnenje, in mnenje naših članic. Ker čitamo v "Zar-ji" proteste, predloge, in premembe ime-na SZZ. Preteklo je dobrega pol leta kar je konvencija minula pa so še vedno no-vi predlogi in protesti. Zakaj je vendar konvencija? Takrat se sklene in govori; po toči zvoniti je prepozno. Čemu je tre-ba ime premeniti, ali dodajati katoliška, saj smo vendar vse katoliške. Nemisli-te da bo samo ime katoliška katero v nebo spravilo, ako ni s srcem zato. Tudi duhovni vodja ne more skrbeti za vse po-družnice, oziroma članice, da bojo vse praktične katoličanke. Ako se bo pa ho-tel ozirati na vse ženske tožbe bo imel dosti posla in na vse zadnje pa nobene prave opore. Recimo na primer poslana bo tožba na duhovnega vodjo, da ta ali ona članica ni praktična katoličanka, ta zatožba pa naj izvira iz nasprotstva ali sovraštva njene sosestre članice, ker ta-

ka po navadi sama sebe ne vidi, drugim hoče škodovati ali nasprotovati. Ali ni to nespametno imeti dva tabora! Ko se je že toliko S.Ž.Z. razširila naj se todi deluje za njo, za tako kot je sedaj. Ime je tudi na pravem mestu. Ako pa hočete dobiti boljši utis oziroma izgled za Zvezo, pa prosim nezahtevajte vedno nekaj novega in se izmišljati sedaj v teh slabih časih, ker vse stane denar. Članice težko svoj asessment plačujejo. To ni lepo, da se nekaj članic zbere k seji, pa naredijo protest, tako pa tako zahtevamo, in to je samo peščica nekaterih ali druge pa o tem nič nevedo prej, da čitajo Zarjo ali se pa tudi ne zanimajo. Češ kaj me briga; naj bo kakor hoče, jaz plačam asessment pa je. Članice, zavedajte se da tudi pri najmanjši spremembi, ali pa pri imenskem glasovanju so stroški in zamuda časa. Tiskovine ne da nikdo zastoj. Sedaj smo dobile še knjige, so vse pod starim imenom. Toraj bi bila Zveza precej prizadeta v blagajni. Kar se pa tiče radi denarja ali bondov je tudi dobro, če so sigurni, da nosijo več obresti je torej boljše kakor pa na bankah na male obresti; to se pa pripušča gl. uradu. Glavna tajnica Mrs. Gottlieb naj še prevzame delo gl. tajnice in urednice do prihodnje konvencije ker je vestna in marljiva delavka. Kar se tiče plače naj bo po starem; kadar se pa časi obrnejo na bolje, naj se tedaj tudi spregleda radi njene plače in dela ker vemo, da ga ima veliko. Naj končam, da se dopis ne zavleče. Še enkrat ponavljam, da se neha s protesti in novimi predlogi, ter porabite prostor za boljše čtivo, ali propagando in pridobivanje novih članic ker družega itak nič ne potrebujemo. Delajmo potrpežljivo in ne prepirajte se. Kolikor je vredna ena, ne pozabi, da je tudi druga tebi enaka kar v kratkem času pa tudi Zveza ne more narediti vse najboljše.

Z miroljubnim pozdravom

Helen Jurechich, tajnica.

S. P. — Cenjena sosestra gl. tajnica priobčite to dobesedno v "Zarjo". 2 knjigi sem prejela pa nismo zadovoljne z njimi, ker me ne potrebujemo takih knjig za naše račune. Ampak osobito potrebujem Imenik članic in pobiralne pole za asessment; take knjige me rabimo, pa ne računske. Ako imate druge knjige mi nemudoma pošljite, da bom vpisala imena članic, dan rojstva, dan pristopa itd.

* * *

PODRUŽNICA ŠT. 34, SOUDAN, MINN.

Tudi jaz se želim oglasiti v našem priljubljenem glasilu "Zarja" in naznaniti, da je naša podružnica zgubila tri članice. Prvič smo imele smrtni slučaj in sicer je dne 3. maja umrla naša sosestra Mrs. Mary Zalar, stara 60 let. Bila je udova in je zapustila veliko odraslih otrok. Bila je dobra članica naše podružnice, toda Bog jo ni pustil dolgo med nami. Ko je ležala na mrtvaškem odru smo članice skupno molile sv. rožni venec za pokoj,

njene duše. Kot v zadnji pozdrav smo ji podarile in plačale osem sv. maš.

Druga članica, ki nas zapustila, je Miss Mary Dragovan. Odšla je v samostan Villa Scholastica v Duluth, Minn. Sama si je izbrala ta vzvišen stan. Članice smo ji priredile "Surprise party" in nabrale lepo svoto v dar.

Tretjo članico nam je pa pobrala nemila smrt in pretrgala nit življenja Mrs. Katherine Vesel, tudi vdova, stara okoli 50 let. Podvrgla se je operaciji v bolnišnici v Sue Harbor, od koder se ni več živa vrnila. Kako je bila priljubljena, se je pokazalo na dan sprevoda. Za pokoj njene duše smo plačale devet sv. maš. Zapustila je veliko nedorastlih otrok. Bog ji daj počivat v miru in večna luč naj ji sveti! Bila je članica eno leto in en dan. Lepa hvala za izplačilo \$50.00.

Meseca decembra smo imele glavno sejo in izvolile sledeči odbor: Predsednica Angela Pavlich; podpredsednica Mary Erchul, ml.; tajnica Mary Pahula; blagajnica Mary Gornick; svetovalka Helen Mesojedec. Po seji smo imele malo zabavo s prigrizkom, ter smo pridobile pet novih članic. Upam, da bomo kmalo še bolj napredovale.

Šrečno novo leto želim glavnemu odboru in vsem članicam, posebno pri podružnici št. 34.

Mary Pahula, tajnica.

* * *

PODRUŽNICA ŠT. 38, CHISHOLM, MINN.

S tem naznanjam članicam naše podružnice, da je bil izvoljen sledeči odbor za leto 1931: Predsednica Mary Smoltz; tajnica Annie Trdan; blagajnica Genevieve Strle; zapisničarka A. Trdan; nadzorni odbor: Mary Pluth, Johana Kocevar in Jennie Samsa.

Sklenjeno je bilo, da priredimo plesno veselico dne 25. januarja, ravno na obletnico ustanovitve naše podružnice. Nadale je bilo sklenjeno, da se ravno na isti dan daruje ena sv. maša za vse žive in mrtve članice naše podružnice. Članice ste prošene, da se udeležite kolikor mogoče v velikem številu sv. maše in veselice na omenjeni dan.

Redne seje se bodo vršila vsako tretjo sredo v mesecu, zvečer. Toliko na znanje tistim, ki niste bile navzoče na decemberski seji.

Sesterski pozdrav.

Annie Trdan, tajnica.

* * *

PODRUŽNICA ŠT. 41, CLEVELAND, OHIO.

Na seji dne 15. decembra so bile izvoljene sledeče urednice za leto 1931: Predsednica Mary Lušin; podpredsednica Mary Radell; tajnica Anna Stopar, 15419 Ridpath Ave.; blagajničarka Julia Metelko; zapisničarka Marian Penko; nadzornice: Mary Radell, Josephine Meznarsich in Antonia Unetich.

Podružnica ima svojo mesečno sejo vsaki prvi četrtek v mesecu na domu pred-

sednice Mrs. Mary Lušin, 387 E. 163rd St.

Na seji se je sklenilo, da bomo priredile zabavni večer dne 25. januarja in to v korist društvene blagajne. Zabava se vrši v Turkovi dvorani na 16011 Waterloo Rd. Ker bo to naš prvi zabavni večer, upamo, da se bodo udeležile vse naše članice, da se spoznamo in skupaj razveselimo. Vse tiste članice, ki ste obljubile darila v ta namen, prosim, da prinesete na dom predsednice najpozneje dne 20. januarja. Članice, zanimajte se za podružnico, da bomo dobro napredovale.

Sesterski pozdrav vsem članicam SŽZ., posebno pri podružnici št. 41.

Odbor.

Književnost

LEPA KNJIGA O SLOVENIJI.

Naša lepa Slovenija je bila do sedaj skrit biser sveta, biser lepote in miline; vreden je, da ga ljubi celi svet. In vendar, kako malo je znan širnemu svetu! Svet pozna divjo, romantično Švico; ne pozna pa milo romantične naše Gorenjske, ki tako blagodejno vpliva na živce, ki blaži in dviga človeški duh in ga dviga k novemu življenju. Kdor je enkrat videl našo lepo Slovenijo, hiti rad še enkrat, še dvakrat, še večkrat, da jo vidi in zopet vidi.

To resnico je začutila gospa Copeland, profesorica angleškega jezika na ljubljanski univerzi. Rojena je Angležinja, doma iz Škotske. Deset let je skoraj že v Sloveniji. Vzljubila je to zemljo kot svojo rodno. Naučila se je slovenščine popolnoma. Porablja ves svoj prosti čas, da preživi na naših gorah, med našim ljudstvom. Ni je visoke gore, katere ona ni obiskala. Pozna vse slovenske vasi in bolj pa ko spoznava našo Slovenijo, bolj jo ljubi.

"Ne, tako krasen biser Evrope ne sme ostati več skrit, svet ga mora spoznati, vzljubiti in obiskovati!" tako je sklenila ona. Lotila se je pisanja velike knjige v angleškem jeziku, da seznani pred vsem ves širni angleško govoreči svet o njem. Razkriti mu

hoče vso njegovo romantiko, vso krasoto, pa tudi vso milino in lepoto, da povabi tako ves angleško govoreči svet, da pride obiskat lepo Slovenijo. “Beautiful Mountains” je naslov te knjige, ki je izšla o božiču in bo v kratkem na prodaj tudi v Ameriki.

Slovenija ne sme več ostati “skrit biser”! Naše delo naj bo, da zastavimo vse svoje sile, da ga odkrijemo širnemu svetu.

Matere, gotovo vam je na tem, da se seznanijo z Vašo lepo rodno zemljo pred vsem tudi Vaši rojeni otroci. Naj jo poznajo, da bodo potem tudi Vas bolje poznali. Naj jo vzljubijo, da bodo tudi Vas bolje vzljubili.

Imate svoje znance in prijatelje med ne-Slovenci. Dajte jim v roke to lepo knjigo. Opremljena je s krasnimi slikami. Pisana je duhovito in gorko, kakor more pisati samo ljubezen.

Gospa Copeland je gotovo naredila veliko delo za nas in našo domovino, za katero ji moramo biti hvaležni vsi Slovenci. Knjigo je pisateljica založila sama na svoje stroške. Ker pa ni bogata in je to tudi od njene strani samo žrtev ljubezni do naše domovine, založila je samo prav omejeno število iztisov. Zato, kdor hoče imeti to knjigo, naj seže hitro po njej. Knjiga stane \$1.00.

—o—

PRAKTIČNI NASVETI

Smetanov pečenjak

V lončku dobro zžvrkljaj 5 žlic kislega smetane, 3 rumenjake in 3 žlice stolčnega sladkorja. Nato prideni še 5 žlic moke, sneg 3 beljakov; deni testo v dobro pomazano pekačo in ga speci. Preden daš pečenjak na mizo, ga potresi po vrhu s sladkorjem. Zraven se poda kak kompot.

Zdrobovi cmoki s češpljevcem

V škodelici zžvrkljaj 3 cela jajca v peno. Nato vmešaj toliko pšeničnega zdroba, da dobiš gosto tekočo testo; pokrij škodelico; tako naj ostane testo dobre pol ure. Testo zajemaj z žlico (zajemaj pri eni strani in rahlo, da ne pade testo skupaj) in zakuhaj cmoke v slano vodo. Vro naj približno 10 minut, da lepo narastejo. Kuhane zloži v skledo, oblij s češpljevcem ter jih daj na mizo kot samostojno jed.

* * *

Pečena jabolka za sladkorno bolne

Obrisi jabolka, deni jih v kozo, v katero si pridejala nekoliko sirovega masla in jih speci.

* * *

Postni krofi

Vlij v skledo pol litra mleka, osoli ga in prideni za pol jajca masla, žlico sladkorja, eno jajce, en rumenjak in dva dekagrama drožja, vzhajanih v dveh žlicah mleka z žličico sladkorja. Nato prideni 1 liter moke ter testo s kuhalnico dobro stepaj, potresi z moko ter postavi na gorko, da dobro vzhaja. Vzhajano testo stresi na desko z moko potreseno, narahlo ga z valjarjem razvaljaj za prst na debelo in izreži krofe z obodcem ali kozarcem, pokladaj jih na prtič z moko potresen in razgrnjen na deski za dva prsta vsaksebi, pokrij in postavi jih na gorko, da vzhajajo. Medtem razgrej v kozi za dva prsta na visoko olja ali masti, pokladaj krofe v kozo, pokrij, da se nekoliko dvignejo in na spodnji strani zarumene, nato jih obrni, pa več ne pokrивaj, ko še na drugi strani zarumene jih pokladaj v rešeto na čist papir, da se odtečejo. Potresi z vaniljevim sladkorjem in postavi gorke na mizo.

* * *

Ocvirkova potica iz ajdove moke

Popari v skledi pol litra ajdove moke s pol litra osoljene vre-

le vode in dobro s kuhalnico zmešaj, ko se nekoliko ohladi, pride ni 1 in pol dkg drožja, namočene ga v dveh žlicah mlačnega mleka, to zmešaj in polagoma v testo vgneti s $\frac{3}{4}$ litra pšenične moke. Potem potresi testo z moko, pokrij s prtičem in postavi na gorko, da vzide. Špehovko od zgoraj pomaži z mastjo ali smetano in jo peci v precej vroči pečici eno uro.

* * *

Drobljanci (flancati) z drožjem

Zgneti na deski testo iz enega litra moke, četrt litra mrzlega mleka, enega jajca in treh žlic kislega smetane, v mleku pa že poprej raztopi žličko sladkorja, nekoliko soli in 1 dkg drožja. Tako pripravljeno testo pokrij s skledo. Ko je pol ure počivalo, ga razvaljaj za noževno hrbtisče na debelo v krpo. Iz te krpe nareži s kolescom za dlan dolge in štiri prste široke krpice, ki jim zareži podolgoma 3 zareze, toda da ne segajo do konca. Nato jih naloži na desko, ki je pogrnjena s prtičem in potresena z moko, ter naj počivajo četrt ure. Medtem razbeli v kozi za dva prsta visoko masti in pokladaj vanjo krpe ter kozo z eno roko stresaj, da cvrtje bolj naraste. Ko je rumeno na eni strani, obrni še na drugo stran. Ocvrte poberi z lopatico ali vilicami iz kože in potresi s sladkorjem.

* * *

Omaka iz suhih češpelj

Skuhaj četrt litra suhih in opranih češpelj, odstrani jim koščice in sesekljaj jih prav drobeno. Napravi prežganjo iz ene žlice masti, žlice moke in nekoliko drobtin. Ko se zarumeni prideni češplje z vodo vred, kuhaj četrt ure. Med kuhanjem pa prideni žličico sladkorja in skorjo cimeta. To omako daj k mesu, k polenti ali h cmokom na mizo.

Finančno poročilo S.Ž.Z. za mesec nov. 1930.—Financial Report of the S.L.U. for the month of Nov. '30

Podružnica:	Mesečna:	Naroč. Zarje:	Pristop.:	Posebna:	Izkaznice:	Članic:
Branch:	Assessment:	Subscription of Zarja:	Initiation Fee:	doklada: Spec. Ass.:	Membership Card:	Number of Members:
1. Sheboygan, Wis.	\$ 17.75	\$ 10.50	—	—	\$4.00	\$30.25 105
2. Chicago, Ill.	9.75	6.50	—	—	—	16.25 65
3. Pueblo, Colo.	18.05	12.70	—	—	4.00	34.75 127
4. Oregon City, Ore.	5.25	3.50	—	\$13.50	—	22.25 35
5. Indianapolis, Ind.	6.60	4.40	—	3.00	—	12.00 44
6. Barberton, Ohio	9.45	6.30	\$.75	—	—	16.50 63
7. Forest City, Pa.	7.35	4.90	—	—	—	12.25 49
8. Steelton, Pa.	6.30	4.20	—	—	—	10.50 42
9. Detroit, Mich.	8.10	5.40	—	3.00	—	16.50 54
10. Collnwood, Ohio	67.95	45.30	.75	6.00	—	120.00 450
11. Eveleth, Minn.	7.80	5.20	—	—	—	13.00 49
12. Milwaukee, Wis.	12.45	8.30	1.50	—	—	22.25 73
13. San Francisco, Cal.	10.95	7.30	—	—	—	18.25 73
14. Nottingham, Ohio	34.60	22.90	1.50	7.00	—	66.50 229
15. Newburg, Ohio	16.50	11.00	—	—	—	27.50 110
16. So. Chicago, Ill.	9.00	6.00	—	.75	—	15.75 58
17. West Allis, Wis.	4.95	3.30	.50	—	4.00	12.75 33
18. Collinwood, Ohio	5.40	3.60	1.50	—	—	10.50 38
19. Eveleth, Minn.	23.40	15.60	—	3.50	—	42.50 156
20. Joliet, Ill.	34.80	23.20	—	6.00	4.00	69.00 232
21. West Park, Ohio	7.05	4.70	—	—	—	11.75 47
22. Bradley, Ill.	3.30	2.20	—	—	—	5.50 22
23. Ely, Minn.	10.80	7.20	.75	1.00	—	19.75 72
24. La Salle, Ill.	6.75	4.50	—	3.50	—	14.75 45
25. Cleveland, Ohio	57.60	38.40	6.75	4.50	.50	107.75 383
26. Pittsburgh, Pr.	17.70	11.80	—	1.00	—	30.50 117
27. North Braddock, Pa.	6.90	4.60	1.50	—	—	13.00 46
28. Calumet, Mich.	11.55	7.70	—	—	—	19.25 77
29. Broudale, Pa.	3.00	2.00	—	—	—	5.00 20
30. Aurora, Ill.	2.85	1.90	—	—	—	4.75 19
31. Gilbert, Minn.	6.30	4.20	—	—	—	10.50 42
32. Euclid, Ohio	12.75	8.50	1.50	.50	—	23.25 85
33. New Duluth, Minn.	4.20	2.80	1.50	—	—	8.50 28
34. Soudan, Minn.	3.70	2.50	.75	—	—	6.95 25
35. Aurora, Minn.	1.50	1.00	—	—	—	2.50 10
36. Mc Kinley, Minn.	6.60	4.40	—	—	—	11.00 42
37. Greaney, Minn.	3.00	2.00	—	—	—	5.00 20
38. Chisholm, Minn.	13.50	9.00	—	—	—	22.50 90
39. Biwabik, Minn.	3.15	2.10	—	—	—	5.25 21
40. Lorain, Ohio	4.35	2.90	—	—	—	7.25 21
41. Cleveland, Ohio	6.90	4.60	—	—	—	11.50 46
42. Maple Hights, Ohio	1.80	1.20	—	—	—	3.00 12
43. Bay View, Wis.	2.70	1.80	.75	—	4.00	9.25 18
44. Valley, Wash.	1.05	.70	—	—	—	1.75 7
45. Portland, Oregon	2.25	1.50	—	—	—	3.75 15
46. St. Louis, Mo.	2.55	1.70	.75	—	4.00	9.00 17
Skupaj	\$518.20	\$346.00	\$20.75	\$51.25	\$24.00	\$2.00 \$962.20 3440
Preostanek v blagajni meseca oktobra.....						\$16,148.03
Skupna svota						\$17,110.23

Stroški:

Podružnica št. 25, za umrlo Mary Prijatelj	\$ 50.00
Podružnica št. 34, za umrlo Katherine Vesel	50.00
Podružnica št. 10, za umrlo Mary Likovich	50.00
Podružnica št. 10, za umrlo Josephine Brzin	50.00
Marie Prisland, plača predsednice	25.00
Rev. Anton Schiffrer, plača duh. nadz.	10.00
Julia Gottlieb, plača tajnice in urednice-upravnice	100.00

Skupni stroški\$ 355.00

Preostanek v blagajni dne 30. nov. 1930. \$16,775.23

Julia Gottlieb, gl. tajnica.

TO OUR YOUNG MEMBERS

Rev. Anton Schiffrer, the editor of this number, called me up: "Hello, Mrs. So-and-so! There is some empty space left in "Maidens Realm"; this will give you an opportunity to introduce yourself to our American born members as the future editor of Zarja."

As the space is limited, I will say just a few simple and sincere words.

"My dear sisters! You all know as well as I do, that you can write long letters, full of pep and humor. Please, assist me by sending in reports of your social activities, new jokes, snappy comebacks, clever poems, descriptions, short stories and articles. It will be my foremost endeavor, to make "Maidens Realm" interesting. As soon as conditions will permit, this section of Zarja will be original from the first to the last line; there is no other way to make it interesting. Among the members of S. L. U. are many girls with high school education; we can even boast of having some schoolma'ams in our midst. I am asking you all just this one thing: please, write!"

Josephine Racic.

The Editor, Zarja.

Dear Madam:

I am sure you are interested in the homeland of your fathers. It is indeed a beautiful country, with most beautiful mountains.

I am not a Slovene, because I have come from Scotland to teach English at the University of Ljubljana, where I learned to love the town, the people, and the country, till I felt that I could not keep this love to myself alone, but would like to send it abroad and share it with everybody.

So I began to write about life out here, and found that people took pleasure in reading about it. For some years I have been collecting those which I think the best among my Slovene sketches and gathering them into a small book.

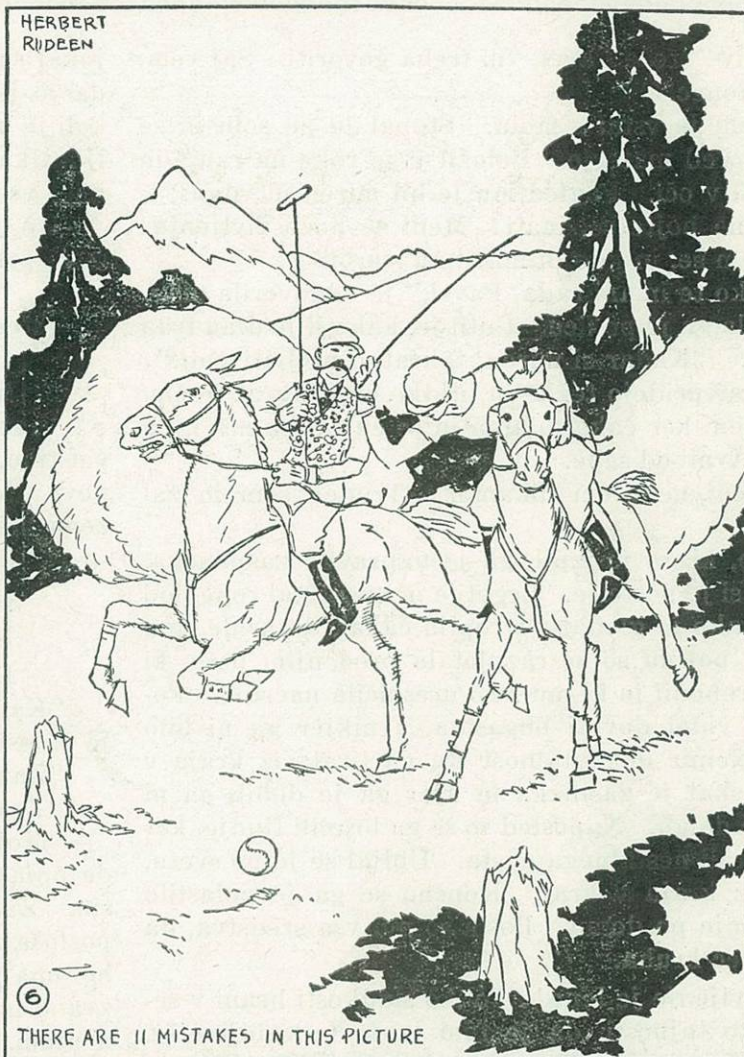
This year I also at last found a Slovene artist, Mr. Edo Držaj, who fully entered into my thought and has furnished my text with pictures which will make the book attractive even to one who has never seen the country.

I am sure the book will appeal especially to Americans of Slovenian origin and their American friends. The book is being published by the Mercury Press, London, England. It will be out early in December, and arrangements will be made for it to be on sale in the States. The price will be \$1.00. The title is: BEAUTIFUL MOUNTAINS.

Yours very truly,

J. S. Copeland.

WHAT'S WRONG AND WHERE?

⑥ THERE ARE 11 MISTAKES IN THIS PICTURE

How good are you at finding mistakes? The artist has intentionally made several obvious ones in drawing the above picture. Some of them are easily discovered, others may be hard. See how long it will take YOU to find them.

Solution next month.

SOLUTION FOR THE DECEMBER ISSUE

- 1—Hamlet was not written in French
- 2—Reflection in mirror shows young man bald
- 3—Reflection in mirror shows young man wearing tie
- 4—Young man has no tie
- 5—Girl would not wear horn-rimmed glasses with stage costume
- 6—Pocket for handkerchief on wrong side of man's coat.
- 7—Coffee pot has no place on dressing table

- 8—Picture on table is not of Al Jolson
- 9—Window would not be found in dressing room.
- 10—Wagner did not write Madam Butterfly.

The Winner to last Month's Puzzle Solution: Alice Merhar, Box 171, Ely Minn. Has Seven Correct Answers.

Honorable mention: Louise Cinkole, Cleveland, Ohio; Bernice Jerich, Ely, Minn.; Rose Champa, Chisholm, Minn.; Julieta Omejc, Valley, Wash.

Trije rodovi

DOGODKI IZ NEKDANJIH DNI

Spisal Engelbert Gangl

(Dalje.)

“Prav!” reče Pavel, “ni treba govoriti. Saj vem, kje je konec.”

Potem je vstal s stola. Stopal je po sobi in se ustavil pred materjo. Položil ji je roke na rame in ji gledal v oči. Pogled mu je bil miren in vdan.

“A ne bojte se, mati! Meni se hoče življenja! Mlad sem še, in kdo bi mislil na smrt!”

“Tako te imam rada, Pavel,” je odgovorila mati. Pogladi ga je po licu. Čutil je, kako ji je dlan trda od dela. “Kadar si miren, takrat si najbolj moj.”

Kadar pridejo težke in bridke ure, takrat je človek miren, ker čaka udarca in se čuti brez moči, da bi ga odvrnil od sebe.

“Nocoj ne grem nikamor. Truden sem in zaspan.”

Vino, ki ga je izpil, ga je napravilo zaspanega. Zaželel si je postelje. Legel je in prekrizal roke pod glavo; tako je gledal v strop in čakal, da pride spanec. V polsnu so se razpletala pred njim pota, ki jih je prehodil in ki mu niso uresničila načrtov. Povsod je videl dovolj bogastva, a nikjer ga ni bilo zanj. Nemir in nestalnost sta ga tirala iz kraja v kraj. Iskal je zaslužka in kjer ga je dobil, ga ni vztrpelo dolgo. Naposled so se ga branili ljudje, ker niso marali nestalnega gosta. Ubijal se je po svetu, romal iz kraja v kraj. Končno se ga je polastilo hrepenenje po domu. Pošla so mu vsa sredstva, da ni bilo več kruha.

A življenje je lepo! Toliko sladkosti hrani v sebi, toliko tajnosti, da je tem lepše in vabljivejše, čimbolj se potaplja človek vanje. In ko mu poidejo sredstva, da ne more več uživati življenja, se zave svojega uboštva, svoje malenkosti. In tako tudi Pavel. Ko se je zavedel, kako je majhen in ubog, se je obrnil od življenja in si je želel doma, kjer se lahko skriva pred njim. In ko je tako potoval in iskal bogastva dolge dneve in noči, dostikrat lačen in žejen, se mu je porodila v srcu pesem, ki je ni še nikoli slišal, a ki se tako prilega njemu samemu. Pesem in napev — oboje se mu je obenem zbudilo v srcu in ni hotel utihniti v njem. In nocoj, ko je zopet doma in se bliža spanec, mu spet odmeva v srcu:

“Ubog popotnik hodi križemsvet,
srce ga sili, da za srečo roma.

Človeška srca krije mraz in led,
in romar brez miru je in brez doma!”

Vselej, kadar je pel to pesem, ga je obšla globoka žalost: usmilil se je samemu sebi, da bi se raz-

jokal sam nad seboj. Končno se je privadil pesmi, da jo je vedno pel ali pa žvižgal polglasno, koderkoli je hodil in potoval. Postala mu je zvesta spremljevalka, ki se ni nikoli ločila od njega. Tako je imel vsaj nekaj svojega.

Ko je drugo jutro vstal in se oblačil in mu je mati pripravljala zajtrk, je Pavel pel tiho pred se:

“Ubog popotnik hodi križemsvet,
srce ga sili, da za srečo roma.

Človeška srca krije mraz in led,
in romar brez miru je in brez doma!”

Vrata v kuhinjo so bila priprta. Dasi je pel Pavel tiho, je vendar mati natanko čula besede in napev. Roka ji je zastala pri delu. Čutila je uboga žena bridkost in milino pesmi:

“Nezvan, nevabljen, vedno sam s seboj,
nemirne misli le so mu družice;
Nikjer nikogar, da bi del mu: Stoj!

Da bi izprala bol — več ni solzice...”

“Kaj ne, človek dostikrat še jokati ne more, tako je žalosten,” se oglasi mati v kuhinji.

“Zakaj pravite to?” vpraša Pavel.

“Tvoja pesem mi je zbudila to vprašanje.”

“Moja pesem? — Ah, saj res! Niti vedel nisem, da pojem. Moje misli so bile daleč od pesmi,” reče sin. Zasmel se je, ker se mu je zdelo čudno, da posluša mati besede, ki so se mu tako čudno in nehotoma porodile v glavi. Prišle so same ob sebi, nezvane in nevabljene — kakor romar, ki so govorile o njem.

“Kje si slišal to pesem? Preden si odšel, je še nisi pel.”

“Naučil sem se ob zadnjem potovanju. Povsod so jo peli, koder sem hodil. Ni čuda, da mi je ostala v spominu.”

“Ali gre pesem še dalje?”

“Morda, a jaz je znam le toliko. Saj je dovolj, da sem se naučil to. Bolje bi bilo, ko bi se naučil kaj veselega. Človek tiči v sami žalosti in se vedno globlje pogreza vanjo.”

“Zdaj, ko si zopet doma, mi je srce iznova začelo upati,” pravi mati.

“In kaj upate?”

“Upam vse najboljše in najlepše.”

“Blagor vam! Nesrečen je tisti, kdor nima nobene upanja več. Prazno in pusto je vsenaokrog...”

“Ali je s teboj tako?”

Pavel ni hotel odgovoriti, zato je brž vprašal:

“In kdaj se poroči Lenka?”

“Pravijo, da v nekoliko tednih. Jaz ne vem natančno, ker se ne menim za to. Tudi zate bi bilo boljše, da pustiš Lenko. Izberi si drugo.”

Izgovorila je mati zadnje besede, ne da bi vedela, kaj je hotela reči. Skoro ustrašila se je svojih besed, ko so bile že izgovorjene, in je pomislila, kaj je rekla.

“To tudi storim!”

“Kaj?”

“To, da se oženim! Tako pokažem ljudem, da me niso ubili, in dokažem tudi, da so še druga dekleta na svetu, a ne samo Lenka! Tako bodi, mati! Naj se razgledam in razmislim! Nečem nikakršnih sanj več! Svoj hočem biti, neodvisen od vsakogar. Zato se oženim, in lepo nam bo potem.”

Pavel je govoril naglo in iskreno. Materi se je zdelo, da govori resnico. Vendar je vprašala:

“Ali misliš to resno?”

“Saj ste mi vendar svetovali. In mati ne svetuje sinu nič napačnega.”

In tako se ga je oprijela misel na ženitev.

“Kje je tvoje bogastvo?” so Pavla izpraševali zvečer prijatelji.

“Moje bogastvo je v tem, da se oženim.”

Začuden pogledi so se obrnili v Pavla.

“V treh tednih se vendar Lenka poroči z Zavinsčekom.”

“Da, a jaz si vzamem drugo!”

“In katero?”

“Tisti dan, ko bo Lenkina poroka, bo tudi moja. Takrat tudi zveste, koga vzamem. In to je moje bogastvo. Zaman je bil ves napor, da bi me uničili. Toliko moči imam še, da si ustvaril svojo srečo sam brez Lenkine in Ribičeve pomoči.”

“In potem pozabiš tudi nas.”

“Ne, ali konec bo popivanju in ponočevanju. Saj moramo vendar gledati, da se vsi polagoma osamosvojimo. Ko pomrjo stari, pridemo na njihova mesta. Mladi smo še in bodočnost je naša. Le strahu ne sme biti v človeškem srcu.”

Eden izmed prijateljev ga vpraša: “Ali nisi tudi pred odhodom pripovedoval, kaki so tvoji načrti in koliko bogastva prineseš, ko se vrneš? Ali še veš, kako si treščil kupico ob steno, ko si jo izpraznil na svojo bodočnost?”

Pavla je nekoliko užalilo to vprašanje.

“Govoriš tako, kakor bi mi ne verjel. A če lažem, mi pljuni v obraz in mi reci vse, samo nič do brega ne! Če sem pil na svojo bodočnost, ali nisem pil zato, ker sem vedel, da se mi bliža? Ali vam nisem povedal ravnokar, da se oženim in da bo

konec potovanju. Torej je popolnoma razvidno, da sem tedaj ravnal s premislekom . . .”

Ni se jim hotelo več govoriti o tem. Pavlu niso verjeli, saj so vedeli, da govori mnogo in samozavestno, a ostane le pri besedah. Zatorej so začeli druge razgovore in se kmalu razšli. Čudno se jim je zdelo, da je silil Pavel domov.

Od prijateljev se je poslovil pred gostilno in odšel proti domu. Toda ni se mu hotelo spat. Krenil je od stanovanja dalje po cesti iz mesta. Noč je bila svetla. Lep je bil izprehod v hladnem zraku po posrebrani cesti. Pavel je razmišljal, kje si poišče nevesto. Zakaj to je gotovo in sklenjeno, da se poroči tisti dan kakor Lenka. Spomnil se je Manice, šivilje, ki je stanovala in šivala pri sosedu in hodila šivat tudi po hišah. Dobro jo je poznal. Nekoliko blede in suha je bila v lica, a sicer je bila Manica lepo dekle. Skoro vsak dan jo je videl, ko se je v mraku vračala mimo prodajalne domov. Večkrat sta se tudi kaj pomenila in večkrat že si je mislil Pavel, da bi bila Manica njegova, ko bi ne bilo Lenke. — Vračal se je zopet proti mestu, ki je že spalo in mirovalo. Lepi so bili Pavlovi sklepi. Takoj stopi k Manici in jo poprosi roke. On bo delal v prodajalni, a žena bo šivala, mati gospodinjala. To je tista bodočnost, obsipana s srečo, ki jo je iskal po svetu, a ki ga je čakala doma. Ni zaman razbil kozarca, in njegovi prijatelji se prepričajo, da je Pavel mož, ki tudi izvede, kar sklene. Pogledal je kvišku in stal je pred Ribičevo hišo. Gotovo zaha-ja semkaj zdaj tudi Manica, da šiva za Lenko. Kdo ve, kolikokrat se pogovarjajo o njem! To bo gledala Lenka, ko zve, da bo tista, ki šiva zdaj nji, kmalu začela delati zase. Lenko obide srd, nevoščljivost ji požene rdečico v lica. A Manica bo vendar njegova!

Pavel je stal pred hišo in gledal v okna prvega nadstropja. Srebro luninih žarkov se je ogledovalo v njih.

Tiho se je oglasila Pavlova pesem:

“Ubog popotnik hodi križemsvet,
srce ga sili, da za srečo roma.
Človeška srca krije mraz in led,
in romar brez miru je in brez doma!”

Mati je še bdela, ko je prišel Pavel domov. Ni se mogla dovolj načuditi, da je prišel tako zgodaj in trezen.

“Zasmehovati so me hoteli nocoj, ker sem jim povedal, da se oženim,” je začel Pavel, “toda kmalu se prepričajo, da nisem lagal.”

“Torej se res oženiš?” vpraša mati.

“Da, in sicer ravno tisti dan, kakor se poroči Lenka. Tako se maščujem nad ošabnimi ljudmi, in

tako izprevidite tudi vi, mati, da vam niso Pavla ubili pri Ribiču."

Materi so bile oči polne radostnih solz.

"O, tisti grdi ljudje! To je prav, da jim pokažeš, kako si lahko srečen tudi brez njih! Ali, kar je glavno: kje imaš nevesto?"

"Ugenite! Saj ni daleč od vas!"

Mati pomisli nekoliko. Od hiše do hiše ji gredo misli in pozvedujejo, kje je Pavlova nevesta. Hipoma se oglasi:

"Manica!"

"Da!"

Manica ni bila materi tuja. Dobro jo je poznala. Vedela je, da je pridno dekle, ki se preživlja z delom svojih rok. Nihče ni vedel o nji nič slabega.

"Zakaj molčite?" Ali vam ni všeč moja izbira?"

"Všeč mi je, ali tako me je prevzela ta novica! Vesela sem, saj je Manica dostojno in pridno dekle. Tudi nekaj prihranka ima. Pa kdaj sta se zmenila?"

"Nisva se še, toda takoj jutri se zmeniva."

Drugo jutro je Pavel zgodaj vstal in je čakal na pragu, da pride Manica mimo. Ko jo je zagledal, da prihaja, ji je šel naproti. Nasmejala se mu je, dolgo ga že ni videla.

"Ali ste zopet doma, gospod Pavel? In tako zgodni ste."

"Vrnil sem se zopet in ostanem vedno doma. A samo pod enim pogojem."

"In pod kakšnim pogojem?"

"Ako hočete vi," je rekel Pavel.

Manica se je ustavila. Ni umela Pavlovih besed.

"Kako to mislite?" ga je vprašala.

"To je čisto enostavno. Brez vseh ovinkov vas vprašam: Ali se hočete poročiti z menoj?"

Manici je prišlo to vprašanje tako naglo in nepričakovano, da jo je presenetilo in prestrašilo obedom. V prvem hipu ji je zastalo srce, potem ji je začelo utripati z vso silo, in vročina ji je silila v lica, da so vsa zardela.

"Nisem vajena, da bi se kdo šalil z menoj," je rekla resno. "Kaj mislite s tem vprašanjem?"

"Mislim tako, kakor je njega pravi pomen. Nobene šale in nobenega dovtipa ni v mojem vprašanju. Zaželel sem si miru in stalnosti. Da dobim to dvoje, se morate poročiti z menoj. Dovolj mi je beganja. Vsak človek se upeha. Odgovorite mi tako svobodno od srca, kakor sem vas vprašal jaz brez vseh ovinkov."

"In kaj pravi vaša mati?"

"Govorim z njeno vednostjo."

Stopala sta molče drug poleg drugega.

"Počakajte, da nekoliko premislim. Saj veste, da je treba preudarka, preden rečem da ali ne."

Obstala sta pred Ribičevo hišo. Res je Manica šivala tam.

"Rečem še enkrat," pravi Pavel, "da sem govoril v vsej resnosti in pričakujem, da se kmalu odločite. Poroka mora biti tistega dne, kakor bo poroka te-le gospodične, ki ji greste šivat."

Razšla sta se. Pavel je nastopil daljšo pot proti domu. Kako se neki odloči Manica? Blagor mu ako ne zavrne njegove prošnje! To bo maščevanje! Hoteli so ga ubiti in vrgli so ga na cesto. A Pavel se je zravnal in si je poiskal ženo in si ustanovil lastno domovanje! Mati da denar, da si uredi stanovanje. On in Manica se nastanita v večji sobi, mati prevzame Pavlovo mesto v manjši sobi. Lepo bo in čedno in prijazno. A le iz početka ostanejo tu. Skupno delo in skupni napor dvignejo blaginjo, prinese imetja. Potem jim bo lahko, da si poiščejo lepše in ugodnejše bivališče. Vztrajno delo prinese gotovo še toliko denarja, da si bo Pavel lahko sezidal svojo hišo. Pavel se je popolnoma poglobil v sanje. Vsa bodočnost je stala pred njim, obsipana s solncem, vse ceste nastlane z dehtečim cvetjem. Vesel smeh je krožil Pavlu okrog ustnic. Nevede je žvižgal napev svoje pesmi:

"Ubog popotnik roma križemsvet,
srce ga sili, da za srečo roma.
Človeška srca krije mraz in led,
in romar brez miru je in brez doma."

Tiho sklonjena je sedela Manica nad šivanjem. Belo nit je vbadala v belo platno, šivala je lepo posteljno perilo za Lenko. Pri enoličnem delu ji je druge dneve veselo odmevala pesem. Dvigala se je iz prsi radostna in čista, bila je zvoneč odmev tihega zadovoljstva. Danes pa se je zgodilo, da so se ji razglasile strune. Nobenega glasu ni bilo čuti, kakor da so umrle vse pesmi.

O, Pavel, ti kruti, neusmiljeni!

In vendar, ti dobri, usmiljeni!

Kdo se je zmenil doslej za Manico, za ubogo, osirotelo? Nihče, razen tistih, ki so rabili njeno izvežbanost in ki so jo za to plačevali, da je živela. A zdaj pride on in jo hoče za ženo! Nikoli se še ni zbudila Manici niti najmanjša slutnja, da kdo kdaj zaprosi njene roke. Živela je tako sama za se, kakor bi ne bilo drugega sveta in drugih ljudi. Nobenih želja ni bilo v njenem srcu, nobenega hrepeneja ni poznala. Izza mladih nog je bila navezana sama nase, skrb ji je bila tovarišica. A ko so spoznali njeno delo, ga je imela vedno toliko, da ni bilo strahu zaradi zaslužka. In tako se je naselila v srce tiha zadovoljnost, ki ni iskala razkošja in uživanja. Vesele popevke so ji spale v srcu.

(Dalje prih.)